

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 221

פְּרֻשֵׁת קֶרֶחַ תּשפ"ג

עֲנִינֵי הַדָּשׁ תּמוז

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגָּלְיָא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת קֶרַח

”וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קַהָת בֶּן לֵוִי” (במדבר טז, א)

א.

(לקוטי־הלכות, נטילת־ידיים לסעודה, סה־סו־סז־סח־סט - על־פי לקוטי־מוהר”ן ח”ב ז, ‘פי מרחמם ינהגם’)

”וַיִּקַּח קֶרַח” (במדבר טז, א), **”וְאֵת־פְּלֹג קֶרַח”** (תרגום אוונקלוס) - שחלק בין בחינת: **”אִיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ”** (קדשת מוסף שבת; תקוני־זהר), **”מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ”** (ישעיה ו, ג).

כִּי עָקַר תִּקְוֹן כָּל הַמְצוּזוֹת וְעִבּוּדֵי יִשְׂרָאֵל - הוא לכלל ולקשר העולמות יחד.

[עליון בתחתון, ותחתון בעליון - שיהיה ה'בן' כלול מבחינת 'תלמיד', וכן ה'תלמיד' יהיה כלול מבחינת 'בן' - כדי שיהיה להם 'יראה'.

כִּי ה'בן, שהשגתו בחינת "מה", "מה חמית" וכו', אם־כן לא יהיה לו 'יראה' כלל, מאחר שאינו רואה כלל כבודו יתברך, על־כן צריך להראותו קצת מההשגה של בחינת ה'תלמיד, בחינת "מלא כל הארץ כבודו" - כדי שיהיה לו 'יראה'.

וכן ה'תלמיד' שהשגתו בחינת: "מלא כל הארץ כבודו", צריך להראות לו קצת מההשגה של בחינת ה'בן, דהינו: בחינת "מה" - כדי שלא יתבטל במציאות, ויהיה לו 'יראה'.

אָבֵל אסור לכנס בזה הדעת בקשיות ותרוצים שהם למעלה משכלו, רק לבטל דעתו נגד אבותינו, ונגד הצדיקי־אמת הממשיכין זה הדעת בכל דור ודור, להודיע לבני־האדם כי **”מלא כל הארץ כבודו”**, ולכללו בבחינת "מה".

וְקֶרַח מחמת גסותו, פגם בזה מאד, ונכנס בקשיות שהם למעלה משכלו, עד שפפר בעקר, על־ידי שעשה פרוד בין בחינת מ"ה לבחינת 'מלא'.

וְכַל־זֶה היה מחמת גסותו, **”שִׁקְנָא עֲצָמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲלֵי־צֶפֶן”** (במדבר־רבה יח, ב), ורדף את הכבוד. ובזה פגם בכבוד השם־יתברך אשר כל הארץ מלא כבודו.

וְצָרִיךְ כל אדם: לבטל כבודו פנגד כבוד המקום, ולמעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום וכו' (לקוטי־מוהר”ן ח”א ו).

וְקֶרַח פגם בזה מאד, עד שפפר בעקר. ועל־כן אמר אז **”מִשָּׂה וְאֶחָד”** (במדבר טז, יא): **”מֵה הוּא”** - 'מ"ה' דיקא.

וְעַל־כֵּן חָלַק עַל צִיצִית, וְעָקַר עַל תְּכֵלֶת **שִׁבְצִיצִית** (במדבר־רבה יח, ג) - כי **”תְּכֵלֶת, הוּא חֲבוּר שָׁחַר וְלָבָן”** (זהר בראשית נא: לקוטי־מוהר”ן ח”א יח, ז), בחינת **”כָּל־לֵוִיִּת הֵנִי ל”**.

”שָׁחַר” - בחינת **”הַשֶּׁף”**, בחינת **”עֵמֶק הַמְּשָׁג”**, בחינת **”אִי”ה’**, בחינת (תקדמת־זהר א:): **”מֵה חָמִית”** וכו'.

”לָבָן” - בחינת **”הַתְּגִלוֹת”**, בחינת: **”מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ”** - שצריכין לכללם יחד - ו'קרח' פגם בזה פנ"ל.

וְעַל־כֵּן מָסַר לֹו עֲבוּדֵי הַקְּטָרֶת, וְאָמַר לֹו: **”שִׁפְסֵם־הַמּוֹת נָתַן בְּתוֹכֹו שְׁבוּ נִשְׂרְפוּ נָדָב וְאֵבִיהוּא”** (במדבר־רבה יח, ח) - כי כל ה'קרבנות', הם בחינת **”כָּל־לֵוִיִּת הֵנִי ל”**.

אבל "אין לך הביב מן הקטרת" (שם), שעקר ההתקשרות על-ידו. ועל-כן נקרא 'קטרת' לשון 'קשר', כי 'קטרת' יורד למטה למטה מאד, להעלות מעמקי עמקי הקלפות וכו'.

וזוה בחינת מה שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יח, ח): "שקרה עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ובניו, וכ"ד משמרות" וכו'.

הינו: פי על-ידי-זוה טעה והתלבש היצור-הרע אצלו במצוות כדרכו (כמו שמבאר בלקוטי-מוהר"ן ח"א סימן א). פי סבר: שקבוד השם-יתברך לגלות "פי מלא כל הארץ כבודו", ראוי להיות על-ידו, מאחר שזה הכבוד צריכין לגלות מדור לדור (כמבאר שם בהתורה). שבשבי-לזה צריכין להשאיר 'בנים ותלמידים' שהם ה'חליפות' וכו' כנ"ל.

על-כן סבר, מאחר שהוא רואה שממנו יצאו דורות קדושים של צדיקים כאלו שיגלו כבודו יתברך, שהם שמואל וכו' - שבודאי מגיע לו כל הגדלה והכבוד של הנשיאות.

כי באמת: זה הצדיק שצריך להאיר הדעת הקדוש בעולם, בודאי ראוי שיהיה לו כל הכבוד שיבואו כל ישראל אליו לכבודו, כדי שיוכלו לקבל ממנו תורה ודעת על-ידי-זה. 'פי שרש-התורה' הוא 'כבוד-דקדשה' וכו'.

אבל זה הצדיק שמקבל הכבוד, צריך שיהיה ענו גדול בתכלית, בבחינת 'משה', ויהיה בורח מן הכבוד באמת-לאמתו, ולא יקבל הכבוד לעצמו, רק למען כבוד השם-יתברך, כדי שיוכל על-ידי-זוה להאיר הדעת בעולם מדור לדור.

וקרח טעה בזה - שראה: שיצאו ממנו דורות צדיקים שיתגלה כבודו יתברך על-ידם. וסבר: שהדעת-הקדוש שלקחם לגלות כבודו יתברך, יהיה נמשך על-ידו.

ועל-כן אמר: "שראוי לו כל הכבוד" - כדי שיוכל להמשיך הדעת מדור לדור כנ"ל. אבל פונתו - לא היתה לשמים, כי-אם בשביל כבוד עצמו.

אבל הוא היה חזק בדעתו ונכנס לאותו חזקה שהוא ימלט, מאחר שראה שלשלת כזאת שיצאו ממנו, שישתלשל ממנו דורות קדושים שימשיכו דעת כזה בעולם.

ועל-ידי-זוה נתעה כל-כך - עד שמרד ב'משה-רבנו' שממנו כל המשכת הדעת הקדוש הזה, וחלק עליו, ואמר (במדבר-רבה יח, ו): "כלם שמעו מסיני אנכי" וכו' - כאלו 'קבלת-התורה' שהוא עקר 'המשכת הדעת', ירשו כלם מאבותיהם מעצמם, שלא על-ידי פחו של 'משה-רבנו'.

ובזה טועים הרבה גם בדורות האלו, כאלו התורה הולכת בירשה וכו' וכו'.

ואפלו עתה בדורות שאחר 'מתן-תורה' - אי-אפשר להמשיך הדעת-הקדוש, כי-אם על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים שהשם-יתברך שולח בכל דור ודור, וכמוכן למשכיל מכל המעשיות שעברו בישראל בכל דור ודור עד היום הזה.

וקרח פגם בזה מאד מאד, מחמת שצפה שדורות קדושים יצאו ממנו וכנ"ל - על-כן סבר שהוא השיג הדעת, ורצה להבין הכל, ונכנס בקשיות שהם 'למעלה-

מהזמן, עד שכפר במשה ובתורתו, עד שכפר בעקר.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין קט: - על במדבר טז.
א): **"וַיִּקַּח קִרְחָה"**, **"שֶׁעָשָׂה קִרְחָה בְּיִשְׂרָאֵל"**. ודרשו שם כל שמות אבותיו הקדושים על קרח לגנאי. וכמו שכתוב שם: **"בֶּן יִצְהָר"**, **"שֶׁהֲרִיחַ כָּל הָעוֹלָם בְּצִהָרִים"**. וכן **"בֶּן קַהַת"** וכו'. והקשה: **"לכתב בן יַעֲקֹב שֶׁעָקַב"** [עצמו לגיהנם]!?

והוא פלא: למה לכתב שם הקדוש של יַעֲקֹב גם כן להפכו לגנאי לו?! אך 'קרח' במחלקתו גרם: שלא די שהדעת של בניו לא יהיה נמשך לבניו על-ידו, בייאם על-ידי משה ותלמידיו יהושע והזקנים וכו'.

אף גם פגם וכרת ועקר עצמו מהדעת-הקדוש של אבותיו הקדושים, שכל הדעת שלהם נהפך אצלו לרעה, בחינת (תענית ז): **"לֹא זָכָה-נַעֲשִׂית לֹא סַם-הַמּוֹת"**.

עד שכל שמותיהם הקדושים, שהוא הדעת שכלול בהשם שלהם, הפך הכל על-עצמו לרעה.

וְעַל-כֵּן הִקְשָׁה: "וְלִכְתֹּב גַּם בֶּן יַעֲקֹב, וַיְהִי נִדְרָשׁ עָלָיו גַּם-כֵּן לְגַנְאִי?" - כי בודאי פגם גם בשרש הדעת של יַעֲקֹב, שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְחַלַּת יְחוּם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּקְרְאִים בָּלָם **"בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל"**.

וְהַשִּׁיב: "יעקב בקש על הדבר" (בראשית מט. ו): **"בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד כְּבִדִּי"**.

הינו: שזה היה נפלאות הכח של יַעֲקֹב-אבינו, שהמשיך בזרעו קדשת הדעת הזו, בקדשה חזקה כזאת - שאפלו אם יהיה איזה מזרעו פוגם בדעתו מאד, אף-

על-פייכן לא יהיה נפסק חסוֹשְׁלוֹם הַדַּעַת מִזָּרְעוֹ, כִּי בְּכָל דוֹר וְדוֹר יִקוּמוּ צַדִּיקִים שִׁיאִירוּ דַּעְתוֹ בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן בִּקֵּשׁ מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וּפְעַל: שֶׁאִפְלוּ בְּשִׁקְרָה יִרְצָה לְעַקֵּר אֶת הַכָּל חַסוֹשְׁלוֹם, לְבַטֵּל הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה חַסוֹשְׁלוֹם - אִף-עַל-פִּיכֵן לֹא יוּכַל לַפְגֵּם בְּשִׁרְשֵׁי-הַדַּעַת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא 'כְּבוֹד הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, בְּחִינַת (בראשית מט. ו): "בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד כְּבִדִּי".

"כְּבִדִּי" דִּיקָא - כִּי כָּל שְׂרָשֵׁי הַנִּפְשוֹת הֵם 'כְּבוֹד הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, כִּי "הַכָּל נִבְרָא לְכְבוֹדוֹ", וַיַּעֲקֹב כָּלוּל מִכָּל הַכְּבוֹד שֶׁהוּא שְׂרָשׁ כָּל הַנִּפְשוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל שִׁיצְאוּ מִמֶּנּוּ וְכוּ'.

וּבְעֵצָם כַּחוּ פָּעַל כָּל-כָּף: שֶׁקִּדְשַׁת זָרְעוֹ לֹא יִפְסַק לְעוֹלָם, שְׁכָּל זָרְעוֹ עַד הַסּוּף, בָּלָם יִפִּירוּ וַיִּדְעוּ אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וַיִּמְשִׁיכוּ הַדַּעַת-הַקְּדוֹשׁ מְדוּר לְדוּר לְעוֹלָם.

עד שאפלו אם אחר כמה דורות יהיה נמצא איזה רשע מזרעו שירצה להכרית עצמו משרש הדעת-הקדוש הזה, כמו 'קרח' - אף-על-פייכן לא יוכל לעקר בייאם את-עצמו.

אבל דורותיו שִׁיצְאוּ מִמֶּנּוּ, יְהִי נִשְׂאָר בָּהֶם נִקְדַּת קִדְשָׁתוֹ, קִדְשַׁת הַדַּעַת הַזֶּה, שֶׁהוּא 'כְּבוֹד הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁסוּף כָּל סוּף יִתְגַּלֶּה גַּם-כֵּן עַל-יְדֵי זָרְעוֹ שֶׁל זֶה הַרְשָׁע וְהַפּוֹפֵר - קִדְשַׁת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

וְזֶה הִיָּה כָּל עֲנִיַן קִרְחָה: שֶׁעַל-יְדֵי תַּאוֹת כְּבוֹד עֲצָמוֹ, הָטָא מְאֹד וּמְרַד כְּנֶגֶד מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ, שֶׁמִּמֶּנּוּ כָּל הַמְּשַׁכַּת הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם, לְגַלוֹת כִּי **"מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"** - עד שכפר בעקר.

וְכָל חֲזָקַת טְעוֹתוֹ, הִיָּתָה עַל-יְדֵי בְנָיו,
”שָׂרָאָה שֶׁלְשַׁלְתָּ גְדוּלָה יוֹצֵאת
מִמֶּנּוּ” כַּנִּל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעָה מִסְבָּרָא לְסְבָרָא שֶׁל
שָׂקָרִים וְטְעוֹתִים, עַד שֶׁכָּפַר
בְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה, וּבִקְשׁ לְעַקֵּר אֶת הַכֹּל.

עַד שֶׁגָּרַם שֶׁעָקַר אֶת-עֲצָמוֹ מִכָּל קִדְשֵׁי
אָבוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן נִדְרָשׁוּ
עָלָיו כָּל שְׁמוֹתֵם לְגַנְאֵי וְכַנְ”ל, כִּי אֶצְלוּ
נִהְפָּךְ הַכֹּל לְגַנְאֵי וְכַנְ”ל.

אָבֵל כִּפִּי עֲצָם פָּגְמוֹ הִיָּה רְאוּי: שִׁיְהִיָּה
נִכְתָּב גַּם ”בְּן-יַעֲקֹב”, וְלִדְרָשׁוֹ לְגַנְאֵי
עָלָיו, כִּמּוֹ שֶׁאִמְרוּ רַז”ל בְּגִמְרָא הַנִּל, כִּי הוּא
רָצָה לְעַקֵּר עֲצָמוֹ מִתְחַלְתָּ שְׂרֵשׁ קִדְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא יַעֲקֹב-אֲבִינוּ'.

אֲךָ יַעֲקֹב בִּקְשׁ עַל הַדְּבָר: ”בְּקַהֲלָם אֵל
תַּחַד כְּבֹדֵי” כַּנִּל - הִינּוּ: שֶׁעֲצָם
קִדְשֵׁי נִקְדָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, תִּהְיֶה מְסֻתָּתָת
וּמִתְעַלְמָת אַז, וְלֹא יוּכַל לְהַגִּיעַ פָּגְמוֹ לְשָׁם,
כִּי שְׂתוּכַל הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּבָנָיו לְעוֹרְרֵם בְּתִשׁוּבָה, בְּתוֹךְ
עֲצָם הַמְחַלְקֵת הַגְּדוּלָה הַזֹּאת.

וְכֵן הִיָּה: שֶׁבְּתוֹךְ הַרְעֵשׁ הַגְּדוּל שֶׁל
הַבְּלִיעָה, שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה בְּכַחוֹ הַזֶּה,
”וַיִּנְתַּבְּצֵר לָהֶם מְקוֹם בְּגִיָּהֵם” (בַּמִּדְבָּר-רַבָּה ית,
(כ).

עַד שֶׁמָּהֶם יֵצְאוּ: כָּל הַשְּׁלִשְׁלֵת הַגְּדוּלָה
שָׂרָאָה קִרְחָה, שֶׁהֵם הַדּוֹרוֹת הַקְּדוּשִׁים,
שְׂמוּאֵל וְכוּ', שֶׁגָּלוּ אֶלְקוּתוֹ בְּעוֹלָם.

אָבֵל לֹא בָּכַח שֶׁל קִרְחָה - כִּי הוּא ”נֶאֱבָד
מִתּוֹךְ הַקְּהָל” (בַּמִּדְבָּר טז, לג), כִּי
”נִשְׂאָר 'קִרְחָה' מִכָּאן וּמִכָּאן” (בְּבֵא-קָמָא ס:), כִּי
עָקַר עֲצָמוֹ מֵאָבוֹתָיו, וְכָל שְׁמוֹתֵם הַקְּדוּשִׁים

נִדְרָשׁוּ עָלָיו לְגַנְאֵי כַּנִּל, וְגַם בְּנָיו וְדוֹרוֹתָיו
לֹא קִבְּלוּ הַדַּעַת-הַקְּדוּשׁ מִמֶּנּוּ - כִּי אֲדַרְבָּא,
הוּא הִסִּית גַּם אוֹתָם, עַד שֶׁגַּם הֵם הָיוּ בְּתוֹךְ
הַמְחַלְקֵת בְּתַחֲלָה.

רַק שֶׁבִּכְחַת תְּפַלְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, סָבַב הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ שְׁנֵתְעוֹרְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא מִתּוֹ
עַד שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם כָּל הַדּוֹרוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁהֲלָכוּ בְּדֶרֶךְ שֶׁל 'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ', וְהִמְשִׁיכוּ
הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעוֹלָם, לִידַע
וְלְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם כִּי ”מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ”.

וְזֶה שֶׁדְּרָשׁוּ רַז”ל שֵׁם (סִנְהֶדְרִין קט:): ”וַיִּקַּח
קִרְחָה”, ”שֶׁעָשָׂה קִרְחָה בְּיִשְׂרָאֵל” -
'קִרְחָה' וְדָאֵי, כִּמּוֹ שֶׁדָּה שֵׁישׁ בּו 'קִרְחָת',
שֵׁישׁ תְּבוּאָה וּפְרוֹת נִפְלְאִים מִכָּאן וּמִכָּאן,
וּבְאֲמִצֵּעַ יֵשׁ 'קִרְחָה' בְּלֹא תְבוּאָה וּפְרוֹת, כִּמּוֹ
מְדַבֵּר שָׁמַם.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'קִרְחָה' - שֶׁאָבוֹתָיו הָיוּ כְּלָם
קְדוּשִׁים, וּבְנָיו וְדוֹרוֹתָיו גַּם-כֵּן
צְדִיקִים קְדוּשִׁים, וְהוּא נִשְׂאָר בְּאֲמִצֵּעַ כִּמּוֹ
'קִרְחָה', וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'קִרְחָה' וְכַנְ”ל. (עֵינֵי-שָׁם
עוֹד בְּעֵינָיו: ”וַאֲיִמְתִּי יִזְכַּר שְׁמוֹ פֶּשְׁהָן מִתִּיחִסִּין וְעוֹמְדִים
עַל הַדּוֹכָךְ”).

אֲךָ אַחַר כָּל אֵלֶּה צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְדַעַת:
”שֶׁהַבְּחִירָה הַפְּשִׁיטָה תְּמִיד!” - וְאִפְלוּ
אִם יִהְיֶה לוֹ אָבוֹת צְדִיקִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים,
וְאִפְלוּ אִם עֲתִידִים לְיָצֵאת מִמֶּנּוּ צְדִיקִים,
אֲדַע-עַל-פִּי-כֵן הוּא יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה. וְאִם יִיטִיב
מִעֲשָׂיו, אֲשֶׁרֵי לוֹ. וְאִם לֹא, אוֹי לוֹ.

מִכָּל-שֶׁכֵּן כְּשֶׁסוּמָךְ עֲלִיהֶם לְחַלֵּק עַל
הַצְדִיקֵי-הָאֱמֵת - אוֹי לוֹ אוֹי
לְנַפְשׁוֹ, כִּי ”הַנֶּפֶשׁ הַחַוְטָאָת הִיא תְּמוּתָה, וְאִב
לֹא יֵשׂא בְּעוֹן הַבַּי, וְכֵן לֹא יֵשׂא” וְכוּ' (יִחְזַקְאֵל
ית, כ). וְכַל-זֶה מוֹבֵן מ'מְחַלְקֵת קִרְחָה'.

ב.

(לקוטי-הלכות, גבית-חוב מהלקוחות ואפותיקי' ה, מא-מג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

'קרח' פגם על-ידי תאות ההתנשאות והראשות, שזוהו בחינת 'מנהיגות של שקר', 'שהתאזה לנשיאות אליצפן' (במדבר-רבה יח, ב), מה שלא היה ראוי לזה.

ועל-ידי-זה חלק על משה רבו, שכל תקונו וחיותו וקיומו על-ידו. ועל-כן היה ענשו מדה במדה, שנבלע בתוך הארץ בחייו, 'וירד חיים שאולה' (במדבר טז, לג) **למדרגה התחתונה של 'שואל'.**

כי 'קרח היה מנושאי הארון' (במדבר-רבה יח, ג), ובכחו של משה רבנו היה זוכה להתאחז בכסא-הכבוד, ולעלות על ידי זה מ'המקום' לבחינת 'למעלה-מהמקום', אף-על-פי שמצד מעשיו לא היה ראוי לזה.

אבל גדל כחו של משה היה עצום מאד, עד שהיה יכל לזפות את כל ישראל לזה, וגם קרח היה זוכה לזה.

בפרט שהיה מנושאי הארון-העדות, שעל-ידו דיקא עולים 'למעלה-מהמקום', כי 'מקום הארון אינו מן המדה' (יומא כא. מגלה י: בבא-בתרא צט.), כי הוא 'למעלה-מהמקום, ועל-כן עמד הארון בבית-המקדש על האבן-שתיה, שהוא 'נקדת העולם, שדרך שם עולה המקום, למעלה-מהמקום.

אבל כליזה היה זוכה קרח, אם היה מפיר את מקומו איך אינו ראוי לזה מצד מעשיו, רק בכחו של משה רבו.

והיה צריך לקשר עצמו עם כל ישראל באהבה ושלוש גדול, עד שיחזקו זה

את זה, שיוכלו להכלל ב'משה רבנו, ובתוך 'כלל נשמות ישראל'.

והיה זוכה בכחו של משה, לכלל בבחינת 'למעלה-מהמקום', עד שהיה זוכה: שהיה 'משה רבנו' מעלה על-ידו הרבה נפשות, מאחר שזכה אותו להיות מנושאי הארון, שעל-ידי-זה מעלין 'למעלה-מהמקום'.

אבל 'קרח', מחמת גאותו ותאות המנהיגות והנשיאות, "לא הפץ בברכה ותרחק ממנו" (תהלים קט, יז) - כי התקנא במשה ואהרן, ואמר: "שהוא בעצמו יכול לזפות לכל המעלות!"

עד שהסית והדיח פמה ראשי בני-ישראל 'נשיאי עדה' (במדבר טז, ב), שיחלקו על משה - כי רצה להתאחז עמהם שהם ראשי-הדור' לחלק על משה, מחמת שידע שכח משה בעצמו, על-ידי שמקשר עצמו עם ראשי-הדור' וכו'.

ועל-כן רצה 'קרח' לחלק ראשי-הדור' מ'משה', ולחלק עליו. ובאמת היתה עת צרה גדולה.

וזוהו (במדבר טז, א): 'ויקח קרח', 'ואתפלג קרח' (תרגום אונקלוס). "שלקח עצמו לצד אחד, להיות נחלק מתוך העדה" (רש"י) - שעל-ידי-זה החליק והפריד בין 'המקום', ובין 'למעלה-מהמקום'.

כי רק 'משה' יכול בכחו לקשר עצמו עם 'שרשי נשמות-ישראל', על-ידי ראשי-הדור האמתיים' הכלולים בו וכו'.

אבל 'קרח ועדתו', שהם בחינת החולקים והמתנגדים על האמת שבכל דור, הם ההפך מכל זה וכו', כי "פגמו בברית", כמו

[נ"ב: וכמו בספורי מעשיות, מעשה ט מחכם ותם: שהחכם הכופר שזלזל ולגלג כל־כף על התם הקדוש, סוף סוף הצרף לקבל תקונו, על־ידו דיקא, ועל־ידי הצדיק הבעל־שם, והצרף להודות על הכל וכו'].

"קראי מועד אנשי שם" (במדבר טז, ב)

"קראי מועד" – שהיו יודעים לעבר שנים ולקבע קדשים. "אנשי שם" – שהיה להם שם בכל העולם. (סנהדרין קי. במדבר־רבה יח, כ; תנחומא קרח י)

רבי שמעון אמר: "קראי מועד" – 'קראי' כתיב, חסר יו"ד. אמאי 'קראי'? – אלא הכי הוא: מלכותא דארעא, בעין מלכותא דרקיעא.

ורזא דא: כל אינון בתרין עלאין דשמא קדישא, אתאחיד בהו, בלהו זמינין מאתר דאקרי 'קדש', הךא הוא דכתיב (ויקרא כג): "מקראי קדש". ואימתי? – בשעתא ד'מועד' זמין בעלמא וכו', בזמנא ד'מועד' שרביא בעלמא.

ובגוונא דחילקה קיימין לעילא, הכי נמי קיימי מקנן דעמא, בדוגמא דילה לתתא, ועל דא אקרון: "קראי מועד". ובגין דאנון לתתא, "קראי מועד" חסר, אכל בשלימו יתיר אינון.

(זהר קרח קעו:)

"קראי מועד" – שהיו קוראים בכל מועד, הלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת. "אנשי שם" – שהיו בקיאים בשם המפרש.

"קראי מועד" – שהיו בקיאים בתקופות ומולדות (סנהדרין קי. במדבר־רבה יח, כ; תנחומא קרח י). על־דרך (דברי־הימים יב, לג): "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים".

והיו יודעים ימי המועדות אימתי, ובאיזה יום יהיו קוראים ומכריזים בישראל 'ימי המועד'. וזהו: "קראי מועד".

(מגלה צפונות, פרשת קרח – לבעל 'שבט־מוסר')

ג.

(ח"א קפא)

בשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד, אפלו הוא חשוב יותר מהם, יכולים להפילו. ועקר הנפלה: שנופל ל'תאות־נאוף', השם יצילנו.

שאמרו חז"ל (במדבר־רבה יח, ח): "הם הטאו על נפשותם", ובפרט קרח "שאשתו הטעתו" (שם יח, ד).

ולא די להם בזה – אף גם התגאו הרבה נגד משה, ואמרו (במדבר טז, ג): "כי כל העדה פלם קדשים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו" וכו' – כאלו משה ואהרן הפצים חס־ושלום בכבוד והתנשאות, לתאותם חלילה – כי הם מהפכים מהפך אל הפך. ועל־כן היה מפקלתם על־ידי 'קטרת' וכו' וכו'.

ועתה בוא וראה והבין: מה שאבד והפסיד 'קרח ועדתו' על־ידי 'גאותו', ועל־ידי נסיון של המנהיגות והנשיאות – כי הוא טעה, "מחמת שראה ש'שמואל־הנביא' וכל ה'כ"ד משמרות לזיה' יצאו מפנו" (במדבר־רבה יח, ח), על־כן התגאה בטעותו ושטותו לחלק על משה.

אבל "עיניו הטעתו" (שם) – כִּי־אם לא היה חולק על 'משה', היה זוכה לזה מיד בִּיתֵר שאת ויתר עז, אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, ולא היה צריך לסבל צער קשה ומר של גיהנם כל־כף ימים ושנים הרבה.

ועתה סבל מה שסבל אלפים שנה – וסוף כל סוף יהיה עליתו ותקונו על־ידי משה – כי כל התקון של הלויים בשיר על דוכן על־ידי הנסקים וכו', הפל בכחו של 'משה', שהוא תקן לנו הכל.

וסוף כל סוף אחר כל המרירות דמרירות שסבל, וחרפות ובושות בלי שעור, יצטרך להתביש הרבה לפני 'משה' לקבל התקון על־ידו.

כי נתקבצים חלקי הכבוד שיש לכל־אחד מהם, ועל־ידי־זה נתבטל חלק כבוד ש'לו ונופל על־ידם.

אם לא שזה האיש שחולקין עליו הוא גדול במעלה מאד, עד שחלק כבוד ש'לו גדול יותר מפל חלקי כבוד שלהם ביחד - אזי אדרבא נתבטלים הם לפניו.

אבל אם אין גדול כל־כך - יכולים להפילו על־ידי הקשר, אפלו אם כל אחד מהם נמוך ממנו. רק שלא יהיו רשעים, כי "קשר רשעים אינו מן המניין" (סנהדרין כו.), כי אין להם חלק בכבוד.

אבל אם אינו רשע ויש לו חיות מהנפש, יש לו חלק בכבוד, ויוכלו להפיל מי שחולקים עליו על־ידי הקשר בנ"ל.

ועל־זה התפלל יעקב, שלא יזיק מחלקת קרח למשה רבנו - "בקהלם אל תחד כבדי" - שלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד של כל אחד מהם.

כי הם היו "קרואי מועד אנשי שם" חשובים (במדבר טז, ב.) וכשלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם, בודאי יוכל משה לעמד נגדם להפילם.

ומה שאמר: "כבדי" - כי יעקב הוא בחינת ה'כבוד', כי הוא בחינות ה'נפש', כמו שכתוב (בראשית מו, כז): "כל הנפש הבאה לבית יעקב".

ד.

(ח"ב א, ד"ה)

יש 'ש'לש מדות' שמפסידין ה'יראה' התלויה ב'לב'. א) תאות־ממון. ב) תאות־אכילה. ג) ותאות־משגל.

ולתקן 'ש'לש מדות' אלו - הוא על־ידי ה'דעת', להמשיך ה'דעת' אל ה'לב', בבחינת (דברים ד, לט): "וידעת היום והשבת אל לבבך".

כי ה'דעת' הוא בחינת "תלת מחין" (זהר נשא קלו.), והם בחינת 'ש'לש־רגלים' וכו', שבכל רגל מ'ש'לש־רגלים', נתתקן מדה אחת מ'ש'לש מדות' הנ"ל.

על־כך צריכין לזהר מאד בכבוד יום טוב, ולקבל ה'ש'לש־רגלים' פראוי - כי על־ידי 'מצוות הש'לש־רגלים', זוכין לתקן ה'ש'לש מדות' הנ"ל, וכו'.

וזהו בחינת (במדבר טז, ב): "קרואי מועד אנשי שם". "אנשי שם" - זה בחינת 'ש'לש מדות' הנ"ל, שכל אחד ואחד נקרא בחינת 'שם'.

'ממון' - כמו שכתוב (שמות כ, כ): "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך", בחינת (משלי י, כב): "ברכת ה' היא תעשיר" וכו' בנ"ל.

'אכילה' - כמו שכתוב (רות ד, יא): "וקרא שם בבית לחם".

'משגל' - בחינת (אסתר ב, יד): "כי אם הפץ ביה המלך ונקראה בשם".

וגם ה'יראה שב'לב' - היא גם־כן בחינת 'שם', בבחינת (דברים כח, נח): "ליראה את השם הנכבד".

וזהו בחינת: "קרואי מועד אנשי שם" - שצריכין לקרות את ה'מועדות', ה'ש'לש־רגלים', לתקן ה'ש'לש מדות' הנ"ל, בחינת "אנשי שם".

[נ"ב: ענין־שם עוד בפנים באות גדייג: ענין ה'מפרסמים של שקר. ובאות ז: הענין שצריך לזהר ולשמר עצמו

מאד מ'התמנות' - ששייכים לפסוק "אנשי שם" המבאר כאן].

"ויקהלו על משה ועל אהרן, ויאמרו אלהם רב לכם" (במדבר טז, ג)
- 'מחלקת קרח ועדתו' -
ועניני 'מחלקת על צדיקים'

ה.

(ח"א ה, ד; לקוטי-עצות,

מחלקת-ומריבה א; צדיק ח)

צריך לזהר מאד: שלא יבלבל אותו המחלקת שבין הצדיקים, רק יאמין בכלם.

כי כל הבלבולים שבאים בדעתו על הצדיקים מחמת המחלקת שביניהם, ושאר קשיות שקשה לו עליהם - הכל בא עליו מחמת שפגם בטפי מחו, שמחמת זה רוצים לגרשו מן החיים האמתיים והנצחיים, שהם הצדיקי-אמת והנלוים אליהם.

וצריך לחוס על-עצמו, ולקח לעצמו תוכחה ומוסר, מזה בעצמו שנופלים בלבם קשיות על צדיקי-אמת, ועל-ידי-זה דיקא ישוב אל האמת.

ואדרבא, על-ידי-זה דיקא נתעורר ומזכיר את-עצמו: "היכן הוא בעולם!" - ומבין: שזהו הנסיון שלו!

וצריך לעמד בזה הנסיון: שלא ישמע ולא יסתכל על המריבה הזאת! - ונתקרב דיקא על-ידי-זה לצדיקים-אמתיים!

[העצות-המבארות, מחלקת-ומריבה א: צריך לזהר מאד: לא להתבלבל נכח המחלקת בין צדיקים-אמתיים. רק צריך להאמין בכל הצדיקי-אמת שאפשר להתקרב עלידם להשם-יתברך, והם נוהגים בכל הענינים על-פי התורה והאמת.

כי כל הבלבולים והקושיות המתעוררים במח האדם על צדיקים-אמתיים, מחמת המחלקת שביניהם - נובעים מחמת שהמח מקלקל מאד מתאוות ומדודות-רעות, ובפרט על-ידי קלקול פגם-הבירית, הינו הרהורים רעים מן התאוה-הכללית. ומחמת קלקול מחו, הפצות ועותיו הרעות, להרחיקו ולדחותו מצדיקים-אמתיים ומאנשי-אמת המקרבים אליהם.

וכל אדם צריך לדעת: כי את התקון למדותיו ומעשיו - יכול הוא להשיג רק על-ידי התקרבות אמתית לצדיקי-אמת ולתלמידיהם האמתיים. ומחמת זאת מתגבר היצר הרע מאד על כל אדם, בכל מיני תחבולות - שלא לתת לו להתקרב לצדיקי-אמת ולאנשיהם.

על-כן צריך האדם לחוס ולרחם על-עצמו, ולהתבונן היטב. ודוקא על-ידי הבלבולים והקושיות החודרים למחו על צדיקי-אמת ואנשיהם, צריך להתעורר ולקחת לעצמו תוכחה ומוסר לשוב אל השם-יתברך.

כי צריך להתבונן היטב: שהבלבולים והקושיות רוצים להרחיקו מצדיקים-אמתיים ואנשיהם. ועל-ידי התרחקות זו, יכול להשאיר חליה מקלקל במוחו, במדותיו ובמעשיו לנצח. - אבל על-ידי קרוב לצדיקים-אמתיים, וקיום עצותיהם - בודאי יתקן - הן במח, הן במדות, הן במעשים].

ו.

(ח"א ח, ח; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה ו)

הרשעים והחולקים על הצדיקים, הם "בחייהם קרויים מתים" (ברכות יח:), כי אין להם רוח-חיים דקדשה, שנמשך רק על-ידי צדיקי-אמת.

ז.

(ח"א יב, א; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה ז - על-פי 'העצות-המבארות', מחלקת-ומריבה ז)

מה שעל-פירב הלומדים [הינו האנשים המכנים כך בשל ידיעתם הרבה בלמוד-התורה] - חולקים על הצדיקים - זהו מחמת שלומדים תורה שבעל-פה, דהינו: גמרא ופוסקים' וכו', בגאות גדול.

ואזי נעשה להם מ'תורה שבעל-פה' - פה לדבר על הצדיקים "עתק בגאווה ובוז" (תהלים לא, יט) [דבורים רעים ובזויים].

על-כן בָּשִׂישׁ עָלָיו מַחְלֶקֶת, שְׁחֹלְקִין ומקשין ושואלין עליו קשיות - צריך לשום אל לבו, להתבונן בה'מחלקת': כִּמָּה הוא צריך לשוב על פגם אמונת-חכמים, שמשם בא המחלקת!

ועל-ידי-יזה ישוב בתשובה, ויתקן פגם אמונת-חכמים, ויחזרו כל הספרים הקדושים ויהיו נחשבים בעיניו, וידע ויאמין: כי כלם צריכין להעולם.

כי יש כמה ספרים עכשו, וגם עתידין עוד להיות ספרים, וכלם צריכים להעולם, ואסור לחלק ולהלעיג על שום ספר שהולך על-פי תורתנו הקדושה. וכל מי שמלעיג עליהם, נדון בצואה רותחת.

יש צדיקי-אמת שאמונתם שלמה בודאי, ואף-על-פי-כן יש עליהם מחלוקות. הוא בבחינת "והוא חטא רבים נשא", שסובל צער המחלקת בשביל פגם אמונת חכמים' של העולם, ועל-ידי המחלקת שיש עליו, הוא מתקן פגם אמונת חכמים' אצל המון-עם.

י.
(ח"ב עה)

צריכין לבקש מאד מהשם-יתברך:
"לזכות להתקרב להצדיק-האמת!" - כי אשרי למי שזוכה להתקרב בעודו בחיים חיותו לצדיק-האמת, אשרי לו, אשרי חלקו.

כי הבעל-דבר שם לבו על-יזה מאד עכשו: "לבלבל את העולם!" - כי ישראל הם עכשו קרובים אל הקץ מאד, ויש עכשו לישראל צעצועים גדולים' וכסופין גדולים' להשם-יתברך, אשר לא היתה כזאת בימי-קדם, וכל אחד נכסף מאד להשם-יתברך.

אבל ה'צדיקי-אמת' - מעלין ומתקנים כל דבוריהם הרעים, וחוזרים ועושים מהם 'הלכות' [הינו למודי-אמת] - ומעלין [הצדיקים] שעשועים גדולים להשם-יתברך על-ידי-יזה דיקא [על-ידי דבוריהם הרעים והבזיונות שמבזים את הצדיקי-אמת].

ת.

(ח"א כג, ג; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה י - על-פי 'העצות-המבארות', מחלקת-ומריבה י)

כשחולקים על-אמת ואנשיהם, והקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביהם מפניהם [כשהשם-יתברך רוצה לזכות את המתנגדים והחולקים על צדיקי-האמת ומקריביהם].

[אזי] הוא מפיל את אויביהם ל'תאות-ממון' [ומעורר בהם רצון ותשוקה שירדפו תמיד אחר ממון, הרחבה, ותענוגי עולם-הזה] - שהוא 'שמד', 'עבודה-זרה', 'אנפין-חשובין', 'עצבות ומרה-שחרה', 'מיתה'.

כי אין נפילה גדולה מזו, כי תאות-הממון מקררת ימי חייהם ומכלה אותם [כדי שיהיו טרודים תמיד בתאוותיהם, עד שישכחו מצדיקי-האמת ומקריביהם].

ט.

(ח"א סא, ה; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה יח"ט-כ; צדיק נה)

עקר המחלקת שבא על האדם: הוא מחמת פגם אמונת-חכמים, על שלא האמין בצדיקים שהם החכמים, ודבריהם וספריהם-הקדושים לא היו חשובים בעיניו כלום, והיו בעיניו אך למותר. מפל-שכן וכל-שכן אם חסו-שלום היתה מלעיג עליהם.

על־פּן הערים תבעל־דבר, והכנים מחלקת בין הצדיקים, והקים בעולם 'מפרסמים הרבה של שקר'. וגם בין הצדיקים האמתיים הכנים 'מחלקת גדול', עד שאין אחד יודע "היכן האמת"!

על־פּן צריבין לבקש מאד מהשם־יתברך: לזכות להתקרב להצדיק־האמת!

יא.

(שיחות־הר"ן קפב)

פעם־אחת ענה ואמר: "עלי אין חולקים כלל, רק הם חולקים על מי שעשה כן, כמו שבזים החולקים עליו, ועל איש כזה בודאי ראוי לחלק"!

בלומר: כי החולקים בזים עליו כזבים ושקרים אשר לא עלו על לבו שעשה כן וכך מה שהכל שקר וכזב, ועל איש כזה שעשה כן כמו שאומרים הם, בודאי ראוי לחלק.

נמצא: שעליו אינם חולקים כלל! - כי אם היו יודעין גדל צדקתו וקדשותו ומעלתו וכו', בודאי לא היו חולקים עליו - רק אדרבא: היו רצים אחריו בהתלהבות נפלא כראוי. רק הם חולקים על מי שעשה מעשים כאלה כמו שהם אומרים, על איש כזה בודאי ראוי לחלק.

ואמר: "שהם התכו וצירו לעצמם אדם וחולקים עליו - זיי האבין זיך אויסגעשניצט א מענטש, און קרייגן אויף אים"!
(הינו כנ"ל: שאינם חולקים עליו, רק על זה האיש שצירו לעצמן בשקר שעשה כן וכו' וכנ"ל).

יב.

(חיי־מוהר"ן קטו)

כל מה שקרב (רבנו ז"ל) יותר אנשים להשם־יתברך, התגבר המחלקת יותר. אבל הוא עשה את שלו, ועלה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע למעלות גבוהות ורמות אשר אין לשער כלל.

ולוא שהתגבר הקטרוג על העולם, עד שלא היה העולם כדאי לינק מאור כזה, ועמד וגנזו - היה נתגלה גדלתו בעולם, והיה מחזיר כל העולם אליו יתברך, כי זה היה כל מגמתו תמיד כל ימי חייו, ובזה עסק תמיד לזכות הרבים, ולהוציאם מחשך לאור, מאפלה לאור גדול.

יג.

(חיי־מוהר"ן רמט)

אמר רבנו ז"ל: "שפשיחלוקו על אחד, יאמרו: 'הלא גם עליו היו חולקים'!" - בלומר: על־פּן אין ראיה מן מחלקת.

יד.

(חיי־מוהר"ן שצו)

באומין דבר: מענין המחלקת שעליו, שדוברין עליו כזבים.

ענה ואמר בדרך קובלנא: "ואנכי אפדם" - הינו הפסוק הנאמר בהושע ז', שקובל הנביא על ישראל: "שרוצה לעשות להם טובות, והם דוברים עליו כזבים", כמו שנאמר (הושע ז, יג): "ואנכי אפדם, והמה דברו עלי כזבים".

טו.

(חיי־מוהר"ן שצו)

פעם־אחת ספר: מענין אמתת מעלתו המפלקת הנוראה מאד, בתוך

דבריו ענה ואמר: "אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב" (דברי הימים ב לב, א) - פסוק הוא בדברי הימים, שמספר שם מעצם 'צדקת יחזקיהו המלך, ואחר כך מתחיל המקרא: "אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב".

והבן הדברים: איך מבאר היטב בזה הפסוק: שדיקא אחר גדל אמתת צדקתו של יחזקיהו המלך, בא עליו סנחריב, והיה לו צער גדול ממנו. ומעתה אין לתמה, על גדל המחלקת שיש על 'צדיקים-אמתיים'.

טז.

(חיי-מוהר"ן תב)

פעם אחת היו אנשי-שלומנו קובלים לפניו: "שקשה להם לסבל ענין המחלקת והרדיפות" וכו'!

ענה ואמר להם: "תאמינו לי, שיש בידי פח לעשות שלום עם כל העולם, שלא יהיה שום חולק עלי! - אבל מה אעשה, שיש מדרגות והיכלות פאלו, שאי אפשר לבא אליהם רק על ידי 'מחלקת'!"

והראיה: פי משה רבנו' עליו השלום, בודאי היה לו 'בחי-המושך' להמשיך את כל ישראל אליו, כדכתיב (שמות לה, א): "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" - פי הוא היה ה'דעת' של כלל ישראל, והיה בכחו להקהיל ולהמשיך כלם אליו.

ואף-על-פי-כן מה כתיב (שם לג, ח): "והביטו אחרי משה", ודרשו רז"ל מה שדרשו וכו' (קדושין לג, תנחומא תשא כז), וכיוצא בזה עוד.

וכל-זה: פי יש דברים פאלו, שאי-אפשר לבוא אליהם, רק על ידי 'מחלקת' שחולקין עליו וכו'.

יז.

(לקוטי-הלכות, רבית כנג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')

עקר הרחוק של כל אחד מ'עצם האמת לאמתו', הוא על-ידי ה'אמת' בעצמו.

כאשר רואין בחוש: שכל ה'מחלקת', הוא על-ידי ה'אמת'. שה'מתנגדים' אומרים: "שאצלם האמת!"

וכן הוא בכל דור, ובפרט בדורות הסמוכים לפנינו, שהיה המחלקת של ה'לומדים' על ה'חסידים', וה'מחלקת' היה עצום מאד, ונגע עד הנפש, וכמה וכמה נפשות שקעו על-ידי-זה, וכמה פרישות נעשו בין איש ואשתו על-ידי-זה, וכמה נאבדו משני עולמות על-ידי-זה, כמפרסם למי שבקי בהמעשיות שארעו בדורות הסמוכים לפנינו, אשר אבותינו ורבותינו ספרו לנו.

ועקר כל ה'מחלקת', היה על-ידי ה'אמת' בעצמו - פי עתה אנו יודעים: ש'גדולי-הלומדים' שחלקו על 'גדולי-החסידים', גם-כן היו רבם צדיקים גדולים אמתיים. וכל מחלקתם על 'גדולי-החסידים' שהיו צדיקים קדושים ונוראים מאד - היה רק מחמת ה'אמת'.

ש'גדולי-הלומדים' אמרו: שהאמת אתם, וש'גדולי-החסידים' רחוקים מהאמת, פי עוברים על תורת-אמת! - כאשר גם אנכי שמעתי

בְּעֶצְמִי בְּאֶזְנֵי הַרְבֵּה מְאֹד מֵהִטְעָנוֹת שְׁלָחֶם.
וּכְמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

וְכַל־זֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע, וְעַל־יְדֵי־זֶה
יִהְיֶה נֹצֵל מִכַּפָּה מְכַשׁוֹלוֹת הַבָּאִין
עַל־יְדֵי הָאֻמֶת דִּיקָא שְׂאִינוּ מְבָרַר בְּרֵאוּי.

לֹא־מִבְּעֵיֵא שֶׁתְּצִילָהּוּ מֵאֵשׁ הַמַּחֲלָקֶת
וְהַהֲתַנַּגְדוֹת שְׁעוֹקֶרֶת אֶת
הַחֹלְקִים מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת בְּחֶנֶם - שְׁמִדָּה זֹאת
גְּרוּעַ מִכָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת שְׁבַע־עוֹלָם.

כִּי שְׂאֵרֵי הַמִּדּוֹת וְהַתְּאֻזוֹת יֵשׁ בָּהֶם אֵיזָה
הַכֶּרְחִיוֹת, רַק שְׂצָרִיכִין לְהַתְּנַהֵג בָּהֶם
עַל־פִּי הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, וְאִפְלוּ בְּהֵתֵר, שְׁלֹא
לְהַרְבוֹת בָּהֶם, אֲבָל עַל־כָּל־פְּנִיִם יֵשׁ בָּהֶם
הַכֶּרַח לְקִיּוּם הָאָדָם, כַּגּוֹן אֲכִילָה וְשִׁתְיָה
וְכוֹיָצָא.

אֲבָל 'עֲנִין הַמַּחֲלָקֶת' - זֶה אֵין צָרִיךְ הָאָדָם
כָּלֵל, וְהוּא מְכַלָּה וְעוֹקֶרֶת אוֹתוֹ מִשְׁנֵי
עוֹלָמוֹת, יוֹתֵר מִכָּל הַתְּאֻזוֹת, כַּאֲשֶׁר כָּבֵר
נִטְרָדוּ עַל־יְדֵי־זֶה מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת.

וְאִפְלוּ מִ'מַּחֲלָקֶת בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה', צָרִיכִין
לְהַתְּרַחֵק מְאֹד - כִּי אֵין פּוֹעֵלִין
עַל־יְדֵי הַמַּחֲלָקֶת כָּלֵל, אֲדַרְבָּא: "מַחֲלָקֶת
אֶחָת דְּיוֹחָה מֵאָה פְּרִנְסוֹת" (שְׁל"ה־הַקְּדוּשׁ מִסְכַּת
יוֹמָא; מוּבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א רעז). וְצָרִיכִין
לְהֵאֲמִין: "כִּי אֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׁמוּכָן
לְחֵבְרוֹ, וּבְשִׁמּוֹ יִקְרָאוּ וּמִשְׁלָךְ יִתְּנוּ לָךְ
וְכוּ" (יוֹמָא ל.ח.).

מִכָּל־שִׁבּוֹן וְכַל־שִׁבּוֹן 'מַחֲלָקֶת בְּעֵינִין
עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם' - שֶׁהוּא
הַמַּחֲלָקֶת שְׁבִין הַחֲסִידִים וְהַלּוֹמְדִים, אוֹ
שְׁבִין הַחֲסִידִים, אוֹ בֵין הַלּוֹמְדִים בְּעֶצְמָם -
שְׂזֵה הַמַּחֲלָקֶת גְּרוּעַ מֵהַכָּל, וּמִקְלָקֵל הַרְבֵּה,
וּמַעֲכָב אֶת הַנְּאֻלָּה יוֹתֵר מִכָּל הָעֵבְרוֹת

שְׁבַתּוּרָה. וְכָל הַמַּחֲלָקֶת הַזֹּאת, הִיא רַק
'שְׂנֵאת־חֶנֶם', וְהַכָּל מִחֲמַת הָאֻמֶת, שְׁכָל אֶחָד
נִדְמָה לוֹ שְׂאֲצֵלוֹ הָאֻמֶת.

אֲבָל בְּאֻמֶת: אִם יִסְתַּכֵּל עַל הָאֻמֶת־
לְאֻמָּתוֹ, וְלֹא יִטְעֶה אֶת־עֵצְמוֹ -
בּוֹדָאֵי לֹא יַחֲזִיק בְּמַחֲלָקֶת עַל־כָּל־פְּנִיִם.

כִּי יִסְתַּכֵּל עַל־עֵצְמוֹ: אוֹלֵי הוּא טוֹעָה
עֵצְמוֹ! - וְאִפְלוּ אִם אֵינוֹ טוֹעָה, יָבִין:
שְׁלֹא יִתְקַן עַל־יְדֵי הַמַּחֲלָקֶת כָּלֵל, אֲדַרְבָּא
יִקְלָקֵל הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שְׂיִתְקַן לְפִי דַעְתּוֹ
הַנְּבוּכָה, כִּי עַל־יְדֵי הַמַּחֲלָקֶת אֵי אֲפָשֵׁר
לְתַקַּן בְּשׁוּם אַפֵּן, כִּי שְׂנֵאוּי הַמַּחֲלָקֶת מְאֹד.

וְאִי־אֲפָשֵׁר לְבָאֵר כָּל־זֶה בְּכֹתֵב - אֲבָל
הַחֲפֵץ בְּאֻמֶת־לְאֻמָּתוֹ, בּוֹדָאֵי
לֹא יִטְעֶה עַל־יְדֵי הָאֻמֶת שְׁלוֹ שְׂאִינוֹ מְבָרַר,
לְהַחֲזִיק בְּמַחֲלָקֶת חֲסִי־שְׁלוֹם.

בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת הַכְּלוּ שִׂישְׁרָאֵל בְּשִׁפְלוֹת
גְּדוֹל, וְאֵין לָנוּ שׁוּם מְמִשְׁלָה, אֵיךְ
אֲפָשֵׁר לְתַקַּן מַה שְׂצָרִיכִין לְתַקַּן, בְּפֶרֶט עַל־
יְדֵי הַמַּחֲלָקֶת.

כִּי לְתַקַּן אֶת הָעוֹלָם וְלְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם
לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ - אִי־אֲפָשֵׁר כִּי־אִם
עַל־יְדֵי הַשְּׁלוֹם, כַּמוֹ שְׁמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה
"רְצִיצָא" (ח"א כז).

וְעַל־כֵּן 'אֲלֵיָהוּ וּמְשִׁיחַ' שְׁעָקֵר תַּקּוּן־
הָעוֹלָם יִהְיֶה עַל־יָדָם - יַעֲסִקוּ רַק
לְעִשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אִם הָאֻמֶת מְסִיתוֹ: "לְהַחֲזִיק
בְּמַחֲלָקֶת חֲסִי־שְׁלוֹם!" - צָרִיךְ
לְהַשְׁלִיךְ מֵאֵתוֹ אֻמֶת כְּזֶה לְאָרֶץ,
וְלְהַרְחִיקוֹ מֵעַל פְּנֵיו, כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ
חֲפֵץ בְּאֻמֶת כְּזֶה. (עֵינ־שֵׁם בְּפְנִיִם בְּאַרְיִכוֹת).

יח.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א פו)

בימי תיזו-הקדושים (של רבנו ז"ל), היו כמה חולקים עליו. וזה מחמת שהתגרה הפמ"ד-מ"ם וחילותיו, מחמת שראו שרוצה להחזיר כל העולם למוטב, על-פן חרק שניו עליו, והתלבש עצמו באיזה גדולים, והכנים בלבם שיחלקו עליו.

ומהם, נסתעפו כמה וכמה אנשים מגשמים בתאוות, וכמה וכמה בעלי-עברות שנתנו להם מקום לטעות, אשר יצא עתק מפיהם ויחפאו עליו דברים אשר לא כן" (על-פי מלכים-ב יז, ט), ועל-ידי-זה מנעו רבים מחיים-אמתיים, ולא זכו להנות מאורו הגדול והקדוש.

וכל מה שעבר בזה, אי-אפשר לספר. אך אחרי הסתלקותו, בתחלה נדמה פאלו נשקט המחלוקת קצת, וזה היה כלי-זמן שלא נתעורר אש הקדוש שלו, אך תכף שהתחיל מחדש רשפי אש הקדושים שלו להבעיר באיזה אנשים, תכף לעמת זה חזר ונתעורר המחלוקת והקטגוריא שלהם.

ואף-על-פי שרבים לא היה להם פתחון-פה לדבר סרה עליו בעצמו, כי הכל ראו: "כי אחרית לאיש שלום" (תהלים לז, לז), שנסתלק בשלום, והאיר פני תבל בספריו הקדושים, והשאיר תלמידים הגונים בשרים באמת.

עם-כל-זה: התחזקו לחלק עלינו, ועלי ביותר, על שאני עוסק בעסק זה, להכנים תורתו הקדושה בעולם, ולקרוב נפשות לדרךיו הקדושים האמתיים, עד שנמצאו גם פה כמה אנשים שהתחילו לחלק וכו'.

על-פן היתה טובה גדולה מאת השם, לעסק הקדוש הזה, מה שנבנה הבית-המדרש החדש שלנו, שנבנה על מקום דירתו הקדושה.

יט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב קצא)

בעת המחלוקת שהתעוררה על רבנו, שאל אחד מהגדולים: "ומה אומר רבנו על טענות המתנגדים עליו?" - אמרו לו: "הוא שזתק ולא עונה בלום!"

נענה ואמר: בעת מתורץ לי הנאמר באבות (פ"ה מ"ז): "איזהו מחלוקת שלא לשם-שמים, מחלוקת קרח ועדתו", ולכאורה היה צריך לכתב: "מחלוקת קרח ומשה"!

אולם מכאן ראיה: שמשנה עצמו שתק, ולא הגיב למחלוקותם של קרח ועדתו, וכל המחלוקת נקרא רק על שמו, שרק הם מלבים ומעוררים את המחלוקת.

כ.

(שיח-שרפי-קדש הקדש ח"ב תיג)

בעת המחלוקת הגדולה, נענה פעם מוהרנ"ת ז"ל לאנשי-שלומו: "מה יש לנו לפחד מן המתנגדים, פאן יושב אחד עמנו, ששומע את הכרוז (שיוצא בכל מוצאי-שבת-קדש. זחר ויחי רלז): 'ישונו רשעים לשאולה'!" (תהלים ט, יח) - וכונתו היתה: על רבי יודל תלמיד רבנו, שישב אז ביניהם.

כא.

(ספר-המדות, עניני 'מחלוקת על הצדיקים')

[א] מי שעושה מריבה עם הצדיקים, בידוע שמהשבותיו רעים (מריבה טו).

[ב] הנואפים, לרב הם בעלי מריבה לצדיקים (מריבה כ).

[ג] לפעמים, הקדוש-ברוך-הוא מחזק לב הרשעים כנגד הצדיקים במריבה, כדי שיהיה להם מפלה (מריבה כד).

[ד] בשמתנגדים חולקים על חסידים, ורוצים לבטל אותם ממלאכת-שמים - על-ידיזה נוכלים ונבזים בעיני עצמן (מריבה לו).

[ה] על-ידי מחלוקת שחולקין על הצדיק, נתעוררים מלחמות (מריבה עג).

[ו] יש מפרסמים, שעקר הפרסום שלהם נעשה על-ידי המחלוקת (מריבה ח"ב ב).

[ז] אין לה צדיק, שאין עליו מחלוקת ומחקרים (צדיק קלו).

[ח] על-ידי מחלוקת על הצדיק, שוכחין את התורה (צדיק קמו).

[ט] לפעמים המחלוקת על הצדיק, הוא הוכחה גדולה שהוא צדיק (צדיק רא).

"כי כל העדה בלם קדשים ובתוכם ה', ומדוע תתנשא על קהל ה'" (במדבר טז, ג)

כב.

(לקוטי-הלכות, אמנין ד, לה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא בדברא')

על-פי התורה "אית לן בירא", יתבאר ענין קרח!

כי מבאר שם: שצריכין לעבודת-הבורא יתברך, להיות 'צדיק' ו'למדן', כי "לא עם הארץ חסיד" וכו' (אבות פ"ב מ"ה). ולקחף ל'למדן' בלא 'חסיד וצדיק', בודאי אינו כלום

- כי "לא זכה נעשית לו סם-מות" (יומא עב:), כי מציר אותיות התורה להפך וכו'.

וזהו בחינת "ארבעה שנכנסו לפרדס" וכו' (תגינה יד:) - שמי שהוא רק 'למדן' לבד, ואינו 'חסיד וצדיק' כלל - הוא בחינת (שם): "אחר שקצץ בנטיעות". עין-שם.

וזהו בחינת 'פגם קרח' - שהוא בחינת המחלוקת של ה'מתנגדים' על הצדיקים והחסידים האמתיים - שכל פחם מחמת הלמוד שלהם שלמדו תורה.

קצתם לומדים בגמרא-פרוש-תוספות, ויש שלומדים גם 'קבלה וכתבים' - אבל מעשיהם אינם כהגון. ויש מהם מקלקלים לגמרי רחמנא-לצלן.

ויש שאין יודעים מקלקולם כל-כף - אבל על-כל-פנים הם מתרשלים בעבודת-השם, ואין מתפללים בכונה וביגיעות, ורודפים אחר ההבל של ממון וכבוד והתנשאות וכיוצא, והם מתגרים בהפשרים ויראים תמימי-הדרך החולכים בתורת-השם באמת, העוסקים בתפלה ומעשים-טובים בכח ובכוננת-הלב לשמים, והם עומדים בכל-פעם וחולקים עליהם בכמה מיני רדיפות וליצנות בלי שעור.

וזה בחינת 'עדת קרח' - כי 'קרח' היא 'חכם' ו'למדן גדול', ועקר הפגם שלו: שרצה להפריד בין 'למדן' ו'צדיק' - כאלו עקר המעלה הוא בחינת 'למדן' לבד.

וזהו שאמרו (במדבר טז, ג): "כי כל העדה בלם קדשים" וכו'. ודרשו רז"ל (במדבר רבה יח, ו): "בלם שמעו בסיני אנכי ה' אלקיך" וכו'.

הינו שאמרו: מאחר שבלם שמעו "אנכי", וכל 'עשרת-הדברות' שהם 'כלל-

התורה' - אם בן אין למשה ואהרן שום מעלה והתנשאות, כמו שכתוב שם (שם): "ומדוע תתנשאו על קהל ה'".

וזה בחינת פגם הנ"ל - שפמכו על הלמוד לבד, וכפרו בעקר האמת.

כי עקר המעלה וההתנשאות אמת של כל אחד מישראל על חברו, הוא רק על-ידי מעשים טובים, כי "לא המדרש הוא העקר אלא המעשה" (אבות פ"א מ"ז), וכמו שאמרו רז"ל (ברכות יז): "שלא יהא אדם קורא ושונה, ובוטט ברבו ובאביו ובמי שגדול ממנו" וכו'.

כי אם היו מאמינים בהאמת: שהעקר הוא 'קיום התורה' - לא היו אומרים: "ומדוע תתנשאו" וכו'.

כי היה ראוי להם להבין האמת: ש'משה' ואהרן' קדשתם גבה מאד מאד - והם משקעים עדין בתאוות עולם הזה, כמו שאמרו רז"ל (במדבר רבה יח, ח) על פסוק (במדבר יז, א): "את מחתות החטאים" וכו' - "הם חטאו על נפשותם" וכו'.

אבל הם רצו להפריד בחינת 'למדן' מ'צדיק' - באלו העקר הוא 'למדן' וכו'. וזהו (שם טז, א): "ויקח קרח", ותרגם אונקלוס: "ואתפליג קרח" - שחלק 'למדן' מ'צדיק' וכו'.

ועל-כן אמר לו 'משה' (שם טז, ו): "קחו לכם מחתות" וכו', "שיקריבו קטרת", וכמו שפרש רש"י: "היא לכם קטרת החביב מן הכל" וכו'. הינו: שאמר להם: "הריני מראה לכם מי חביב לפני השם-יתברך!"

כי לפי דעת 'קרח', העקר הוא הלמוד והחכמה של התורה, אף-על-פי שאינו

מקימה כלל. ולא עוד, אלא שחולק על הצדיק-האמת שהוא 'משה', שנתן התורה ומקים את התורה בקדשה נפלאה.

על-כן אמר לו: "הרי לך קטרת שחביב מן הכל, ותפנסו בלכם להקטיר, ונראה דבר מי יקום".

כי 'קרח' היה 'למדן' ו'חכם גדול' גם ב'חכמות-הקבלה', וידע בודאי הסוד והכונה של 'קטרת', ועל-כן סמך על רב חכמתו, לחלק על 'משה' ואהרן, ולבקש 'כהנהגדולה' - מאחר שגם הוא יודע פונת הקרבנות והקטרת.

על-כן אמר לו משה: "עתה נראה האמת - קחו לכם מחתות וכו', ואתה ואהרן איש מחתתו וכו' ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת וכו' והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש".

וקרח סמך על חכמתו, ונתרצה לזה - כי סבר: שקטרת שלו יתקבל, מאחר שהוא 'חכם' ו'למדן' כל-כך, ויודע דין וכונות הקטרת כל-כך.

אבל 'משה' התרה בהם, ואמר להם (במדבר יב, ט): "שפס הפות נתון בתוכו, שבו נשרפו נדב ואביהוא!" - לומר: שראוי להם ללמד קל-וחמר מ'נדב ואביהוא', שהיו צדיקים גדולים מאד, אף-על-פי-כן מאחר שהקטירו קטרת שלא בזמנו, נשרפו.

כי 'נדב ואביהוא', הם בחינת 'בן-עזאי' ו'בן-זומא' - "שזה הציץ ונפגע, וזה הציץ ומת" (תגינה יד).

שאף-על-פי שהיו צדיקים גדולים - אבל שגו קצת כשנכנסו לפרדס, והציצו יותר מדאי, ונענשו, שזהו

בְּחִינַת 'פָּגַם נְדָבִי-וְאֲבִיהוּא' - כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת, כַּמּוּבָא.

וְעַל-כֵּן רָמַז לָהֶם 'מִשָּׁה': שִׁזְזָהּוּ שְׁלֹא יִתְעַנְשׂוּ עַל-יְדֵי ה'קְטָרֶת' דִּיקָא - כִּי גַם 'נְדָבִי-וְאֲבִיהוּא' שְׁהִיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים, לֹא יֵצְאוּ בְּשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי שִׁפְגָמוֹ בְּבְחִינַת "אַרְבָּעָה שָׁנִכְנְסוּ לַפְּרִדִּים" הַנ"ל - מְכַל-שֶׁכֶן וְכַל-שֶׁכֶן אַתֶּם.

וְהֵם לֹא שָׁמְעוּ, וְסָמְכוּ עַל חֲכָמְתָם, וּפְגָמוּ הַפָּגַם שֶׁל 'אַחַר', "שֶׁקֶלְקֵל לְגַמְרֵי וְקִצֵּץ בְּנִטְיֵעוֹת" (חֲגִיגָה שָׁם).

כִּי זֶהוּ בְּחִינַת הַפָּגַם שֶׁל 'קֶרַח וְעֵדְתוֹ', שֶׁהִפְרִידוּ בְּחִינַת 'לְמַדָּן' מ'צְדִיק', וְסָמְכוּ עַל חֲכָמַת לַמּוֹדֵם, שִׁזְזָהּוּ בְּחִינַת "מְקַצֵּץ בְּנִטְיֵעוֹת", בְּחִינַת "וְאֲתַפְּלִיג קֶרַח", כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן הָיָה עָנְשָׁם: שֶׁנִּשְׂרְפוּ עַל-יְדֵי 'אִשׁ הַקְטָרֶת' בְּעֶצְמוֹ - שִׁזְזָהּוּ בְּחִינַת (יוֹמָא עַב): "לֹא זָכָה נַעֲשִׂית לֹו הַתּוֹרָה סַם-מָוֶת" - עַל-יְדֵי שִׁמְצִיר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְהַפְּדָה.

כִּי ה'תּוֹרָה' בְּחִינַת 'אִשׁ', כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב (יְרֵמְיָה כג, כט): "הֲלוֹא כֹה דְבַרִי כְּאִשׁ", וְכַשְׁפוּגְמִין בָּהּ וּמְצִירִין הָאוֹתִיּוֹת לְהַפְּדָה - מִתַּגְּבַר 'תְּבַעֲרַת אִשׁ' מִמֶּשׁ רַחֲמָנָא-לְצַלָּהּ, כִּי "מִהָאִשׁ יֵצְאוּ וְהָאִשׁ תֹּאכְלֵם" (יְחִזְקֵאל טו, ז).

כִּי 'קְטָרֶת' גְּבַהּ מְאֹד מְאֹד, וְכַמְבָּאָר בְּזִהְרֵי-הַקְדוּשׁ וּבְדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַרְבֵּה, כִּי "לִית קַרְבָּנָא חֲבִיבָא קַמִּיה קַדְשָׁא-בְּרִידֵי" הוּא כַּמּוֹ קְטָרֶת" [אִין קַרְבָּן שְׁחָבִיב לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּמּוֹ הַקְטָרֶת] (זֵהַר וַיִּקְהַל רִיחִ):

אַבְל עַקֵּר תַּקּוּן הַקְטָרֶת הוּא: כְּשִׁמְקַרְיָבִין אוֹתוֹ כְּרַאוּי כְּדִינוּ עַל-יְדֵי הַפְּהֶן, וְאִז "הַקְטָרֶת מְכַפֵּר" (יוֹמָא מַד. זְבַחִים פַּח: עֲרִכִין טז.) -

כִּי מַעֲלָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְדוּשִׁים שֶׁבְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, כַּיְדוּעַ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר תַּקּוּן הַתַּפְּלָה - שִׁיכּוּלִין לְצַרְפָּה וּלְהַרִים כָּל הַפּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל, וּלְהַחְזִירָם בְּתַשׁוּבָה, וְשִׁיכְלֵל תַּפְּלָתָם וְתַעֲלָה בְּתוֹךְ תַּפְּלַת יִשְׂרָאֵל לְרָצוֹן לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה.

כַּמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּרִיטוֹת ו:): "כָּל תַּפְּלָה שֶׁאִין בָּהּ מִתַּפְּלַת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל" וְכּוֹ. וְרַאֲיָה מ'קְטָרֶת' שֶׁהָיָה בָּהֶם 'חֲלֻבָּנָה' וְכּוֹ.

כִּי "ה'תַּפְּלָה' בְּחִינַת 'רִיח'" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א ב; ט; ל), וְהִיא עוֹלָה לְמַעֲלָה עַל-יְדֵי 'רִיחַ הַקְטָרֶת'. וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמא, ב): "תַּבּוֹן תַּפְּלָתִי קְטָרֶת לְפָנֶיךָ".

אַבְל זֶה שִׁפּוּגָם בְּקְטָרֶת, כִּי הוּא זָר, וְרוּצָה לְהַקְטִיר קְטָרֶת - זֶה בְּחִינַת (ישַׁעְיָה א, יג) "קְטָרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי". וְעַל-כֵּן 'אִשׁ הַתּוֹרָה' בְּעֶצְמָהּ הַמְּלַבֵּשׁ בְּקְטָרֶת, שָׂרַף אוֹתָם וְנָקַם בָּהֶם, כִּי "לֹא זָכוּ, נַעֲשִׂית לָהֶם סַם-מָוֶת" וְכַנ"ל.

וְעַיִן הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל - מוֹבֵן שָׁם: שֶׁתַּקּוּן ה'לְמַדָּן' שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה הוּא, עַל-יְדֵי 'תַּפְּלָה', עַל-יְדֵי שִׁמְשִׁתְּדֵל שִׁיְהִיָּה לֹו 'כְּסוּפִין טוֹבִים' וְכוּ, וּמוֹצִיא אוֹתָם בְּפִיו בְּתַפְּלָה וּתְחִנָּה וְכוּ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצִיר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד לְטוֹב וְכוּ, ו'תַּפְּלָה' הִיא בְּחִינַת 'קְטָרֶת' כַּנ"ל.

וְהֵם רָצוּ לְהַקְטִיר קְטָרֶת עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'לְמַדָּן' לְבַד כַּנ"ל, עַל-כֵּן נִשְׂרְפוּ עַל-יְדֵי הַקְטָרֶת וְכַנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּלִיעַת קֶרַח בְּתוֹךְ הָאָרֶץ' - כִּי מְבַאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה: שֶׁה'אוֹתִיּוֹת' הֵם

בְּחִינַת 'גּוֹף', וְהַנְּקֻדּוֹת' הֵם בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ'.
וְהַנְּקֻדּוֹת' נַעֲשִׂים עַל-יְדֵי 'פְּסוּפִים-טוֹבִים'
וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצִירִים הָאוֹתִיּוֹת' לְטוֹב.

וְקִרְחָ' פָּגַם בָּזֶה כַּנֶּ"ל - וְעַל-כֵּן נִבְלַע
בְּתוֹךְ הָאָרֶץ בְּחֵיּוֹ - כִּי 'אָרֶץ'
וְשָׁמַיִם', הֵם בְּחִינַת 'גּוֹף' וְנֶפֶשׁ' וְכוּ', בְּחִינַת
'אוֹתִיּוֹת' וְנְקֻדּוֹת' - שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'לְמִדָּן'
וְהַסִּידָאֲמַתִּי'.

וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם: לְבַטֵּל
הַגּוֹף' לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהַגּוֹף' יַעֲשֶׂה
רְצוֹן הַנֶּפֶשׁ' הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל חַיּוֹתוֹ רַק
מִהַנֶּפֶשׁ' הַקְּדוּשָׁה. וְכֵן נִכְלָלִים הָאוֹתִיּוֹת'
בְּהַנְּקֻדּוֹת' וְכוּ'.

וְכֵן צָרִיךְ שְׁיִתְבַּטֵּל הַלְּמִדָּן, נֶגֶד הַחֲסִיד'
שֶׁהוּא הַצְּדִיק־הָאֲמַתִּי, וְאִזִּי נִכְלָל
'אָרֶץ' בְּשָׁמַיִם', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'גּוֹף' וְנֶפֶשׁ'.

אָבֵל 'קִרְחָ' שָׂרְצָה לְהַגְבִּיר הַסִּידָאֲמַתִּי,
בְּחִינַת הַלְּמִדָּן' עַל הַצְּדִיק' - עַל-כֵּן
הָיָה עֲנָשׁוֹ מְדָה בְּמִדָּה: שֶׁהַתַּגְּבִּירָה עָלָיו
הָאָרֶץ, וּפְתַחָה פִּיהָ, וּבִלְעָה אוֹתוֹ בְּחֵיּוֹ.

לְהוֹרֹת: כִּי פָּגַם בָּזֶה, כִּי נָתַן פֶּחַ בְּ'אָרֶץ'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'גּוֹף', שֶׁהַתַּגְּבִּיר
עָלָיו וְתַבְלַע אוֹתוֹ בְּחֵיּוֹ, עַל-יְדֵי שְׁצִיר
אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְרַע - עַל שְׁאָמַר: שְׁעַקֵּר הוּא
הַלְּמוּד', בְּלִי 'צְדָקוֹת וְחֲסִידוֹת' וְכַנֶּ"ל.

וְזָהוּ (בַּמִּדְבָּר טז, לב): "וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ
וְתַבְלַע" וְכוּ' - כִּי נָתַן פֶּה לְהָאָרֶץ
לְרַעְתּוֹ, לְבַלַּע אוֹתוֹ - עַל-יְדֵי שְׁצִיר אוֹתִיּוֹת
דְּבַר-יְהוָה לְרַעָה, כְּפִי תַאֲוֹת גּוֹפוֹ.

שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשְׁכוּ צְרוּפֵי-הָאוֹתִיּוֹת
לְרַעָה, וְהַגְּבִירוֹ בְּחִינַת 'גּוֹף'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אָרֶץ', עַד שֶׁהָיָה 'פֶּה' מִמֶּשׁ
לְהָאָרֶץ, לְבַלַּע אוֹתוֹ - כִּי מֵהֶפֶה יוֹצְאִים

הַדְּבוּרִים, וְהוּא הַמְּשִׁיךְ 'דְּבוּרֵי-הַתּוֹרָה',
לְבְּחִינַת 'גּוֹף', בְּחִינַת 'אָרֶץ' - עַל-כֵּן נַעֲנֵשׁ
בְּמַה שְּׁפָגַם.

וְזֶה שְׁכַתּוֹב בְּמִדְרַש-רַבָּה פְּרַשְׁתַּת קִרְחָ (יח,
(ג): "רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּבַא אוֹמַר: עֲדַת
קִרְחָ עֲתִידָה לְעֲלוֹת, כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר טז, לג):
'וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְּהָל'. בְּדוֹד הוּא אוֹמַר
(תְּהִלִּים קיט, עו): "תְּעִיתִי כְּשֶׁה אָבֵד בְּקֶשׁ
עֲבָדָךְ" וְכוּ'. מָה אָבֵדָה שְׁנֵאמַר בְּדוֹד עֲתִידָה
לְהִתְבַּקֵּשׁ, אִף כִּאֵן אָבֵדָה הָעֲתִידָה
לְהִתְבַּקֵּשׁ" וְכוּ'.

הַיְנוּ: שְׁעַקֵּר 'תַּקּוּן קִרְחָ וְעֲדַתוֹ' - הוּא
עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי בְּחִינַת
'דוֹד-הַמְּלֶכֶךְ' שִׁיֶּסֶד 'סֶפֶר תְּהִלִּים', וְעַל-יְדֵי
כָּל הַנְּלוּיִם אֵלָיו, וְהוֹלְכִים בְּדַרְכָּיו,
וְעוֹסְקִים בְּסֶפֶר תְּהִלִּים, וּבִתְחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת
הַרְבֵּה, וּבְשִׁיחוֹת וְהַתְּבוּדוֹת הַרְבֵּה בֵּינָם
לְבֵין קוֹנָם, וְצוּעְקִים בְּכָל-פֶּעַם "תְּעִיתִי
כְּשֶׁה אָבֵד" וְכוּ' (תְּהִלִּים קיט, קעו).

כִּי כָּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁוֹ - יִבִּין בְּעֲצָמוֹ
כְּמָה צָרִיךְ לְצַעֵק: "תְּעִיתִי כְּשֶׁה
אָבֵד".

אִם 'דוֹד-הַמְּלֶכֶךְ' שֶׁהָיָה צְדִיק כְּזֶה, צַעֵק:
"תְּעִיתִי כְּשֶׁה אָבֵד" - מְכַל-שֶׁכֵּן וְכַל-
שֶׁכֵּן אֵלָּה אֵלָּפִי וְרַבִּי רַבּוֹת קַל-וַחֲמֵר, כְּמָה
וְכְמָה אָנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק צַעֲקוֹת כְּאֵלֶּה
וְכְאֵלֶּה, אוֹלֵי אוֹלֵי נוֹכַח לְמַצָּא עֲצָמָנוּ וְכוּ'.

וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכָּהּ זֶה, הוּא מִתְקַן 'פָּגַם
קִרְחָ' שְׁפָגַמוֹ בָּזֶה - כִּי הֵם חָלְקוּ עַל
'פְּסוּפֵי-טוֹבִים' הַנֶּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּרָךְ
שֶׁל 'תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת' - שְׁזָהוּ עַקֵּר
שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק־הָאֲמַתִּי.

עַל-כֵּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת: "תְּעִיתִי כְּשֶׁה
אָבֵד", הַיְנוּ: עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'דוֹד'

והנלוים אליו, העוסקים בזה לבקש מהשם-
 יתברך, שיבקש אותם וישיב אבדתם וכו',
 שהם זוכים בודאי להתבקש, כמו שאמרו
 במדרש (שם): "שאבדה הנאמר ב'דוד' -
 עתידה להתבקש על-ידי-זה גם בחינת
 'עדת קרח' שנאמר עליהם: "ויאבדו מתוך
 הקהל!"

כי הרבה הרבה אנשים, נאבדים משני
 עולמות - על-ידי שאוהזים במחלקת
 על הכשרים הנ"ל. כי "בכל מקום שיש
 מחלקת, יש שם ניצוצי קרח דתן
 ואבירם", כמובא (ספר-המדות, מריבה פד).

אבל אף-על-פי-כן: סוף כל סוף הם
 עתידים להתבקש, על-ידי עבודתם
 של אלו הכשרים דיקא, העוסקים בתהלים
 והתבודדות וכו', וצועקים בכל-פעם:
 "תעיתי כשה אבד" וכו' - שעל-ידי-זה הם
 בודאי עתידים להתבקש, וגם יעלו כל
 החולקים והרחוקים, כי "ישונו המה אלינו,
 ואנחנו לא נשוב אליהם" (על-פי ירמיה טו, יט),
 כי "אמת ה' לעולם" (תהלים קיז, ב).

"והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש"
 (במדבר טז, ז)

"ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים" (דברי-
 הימים א, כג, יג) - כשם שהבדלתי בין אור לחשך,
 כן הבדלתי אהרן להקדישו בקדש הקדשים.
 (במדבר-יב, יח, ד)

כג.

(ח"א מד)

על-ידי 'מחאת-כפים' בתפלה - נתבטל
 'הרג' ו'אבדון' מעולם.

כי ה'ידיים' - הם בחינות (בראשית א, ג): 'יהי
 אור ויהי אור', 'ימינא ושמאלא'

(זהר בראשית טז: תקוני-זהר עד.). וכתוב (שם שם, ד):
 "'וירא אלקים את האור וכו', ויבדל בין
 האור' - דא אהרן. 'ובין החשך' - דא
 קרח" (תקוני-זהר שם).

וזה בחינות (ויקרא כו, ז): "ונתתי שלום
 בארץ, וחרב לא תעבר בארצכם".

[הפסוק הזה קשור לענין ארץ-ישראל המבאר שם
 בהתורה, ענין-שם; והמכון כאן, הוא לענין 'קרח ועדתו'
 שהיה בהם 'אבדון', שירדו חיים שאלה ונאבדו מתוך
 הקהל].

כד.

(ח"א מו)

על-ידי 'מחאת-כפים' בתפלה - מבטל
 ה'מחלקת'.

כי כל ה'מחלקת' נמשכים מבחינת
 'קרח' על 'אהרן', "שהם בחינת
 שמאלא וימינא" (זהר בראשית יז. קרח קעו.),
 ועל-ידי 'מחאת-כף' - נכללים 'שמאל'
 ב'ימין', ו'ימין' ב'שמאל', ונעשים 'אחדות'.

וזה פרוש (תהלים צז, ד): "האירו ברקיו
 תבל וראתה". "תבל" - זה בחינות
 'מחאת-כפים'. כי 'ימין' - זה [חסד] -
 בגימטריא] ע"ב; ו'שמאל' - זה [גבורה] -
 בגימטריא] רי"ו (תקוני-זהר כה: נח: עז: ועוד).

ועל-ידי שנכללים זה בזה - נעשה שני
 פעמים רי"ו, גימטריא 'תב"ל'.

כי גם ע"ב שהוא 'ימין' - יש בו שלש
 פעמים ע"ב, גימטריא רי"ו. ושלשה
 פעמים ע"ב - זה בחינת: "בהן גדול, ובהן-
 הדיוט, וסגן הכהן" (זהר משפטים צח:; פרי-עץ
 חיים, שער-הסליחות פ"ח).

ועל-ידי "שנתראה תבל", הינו 'מחאת-
 הכפים', על-ידי-זה "האירו

בְּרָקִיו – נתתֶקן ה'מחלקת' הנקרא **בְּרָק**, כמו שפֿתוב (זכריה ט, יד): **"וַיֵּצֵא כְּבָרֵק הַצֹּה"**. ו'חץ' לשון 'מחלקת', כמו שפֿתוב (בראשית מט, כג): **"וַיִּשְׁטְמֵהוּ בְּעֲלֵי הַצִּיִּים"**, ותרְגומו: **"בעלי פלגותא"**.

וְזָה פרוש (תהלים מז, ב): **"כֹּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף"** – לשון 'התחברות', כפי שני פְּעָמִים ע"ב רי"ו, גימטריא 'תקע'ו'.

(עי'ן לקוטי־הלכות, תרומות ומעשרות ד – בענין 'קרח', על־פי התורה הַזֶּה).

כה.

(שיחות־הַר"ן קנב)

מי שהיה **בעל־מחלקת** בגלגול העבר – אזי כשנתגלגל, נעשה **'אטר יד'**.

וְרָמֵז לְדָבָר: מה דאיתא בזהר־הקדוש (קרח קעו). **על קרח: "שהוא בעל־מחלקת, דבְּעֵי לְאַחֲלָפָא יְמִינָא בְּשָׂמָאֲלָא (לְוִי)"**. ובשביל־זֶה עָנְשׁוּ כְּשֶׁנִּתְגַּלְגַּל, נעשה **'אטר יד'**, שְׁנַחֲלַף אָצְלוֹ שָׂמָאֵל בְּיָמִין.

"לא חמור אחד מהם נשאתי" (במדבר טז, טו)

לא נטלתי אלא משלי.

(רש"י; תנחומא קרח ט; במדבר־דפּה יח, י)

כו.

(ספר־המדות, עניני נְהִנָּה מאחרים)

[א] מה שהצדיק מקבל ממון מהרשע, אף־על־פי שזֶה הממון הוא סֶפֶק גָּזֵל, אף־על־פי־כן מִתָּר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּדִּי שְׂלָא יִקְבַּל הָרָשָׁע לְעַצְמוֹ אִיזָהוּ תְלַמִּיד־חֶכֶם רָשָׁע, וַיֹּאמֶר עָלָיו שֶׁהוּא 'צדיק', וַיִּתֵּן לוֹ הַמָּמוֹן, וַיַּחֲלַק עַל הַצְּדִיק־הָאֵמֶת (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים א).

[ב] מִשְׂרְבוּ מְקַבְּלֵי מִתְּנֹת, נִתְמַעְטוּ הַיָּמִים וְנִתְקַצְרוּ הַשָּׁנִים (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ב).

[ג] אָדָם־שֶׁקִּבְּלָתָּ הִנָּאָה מִמֶּנּוּ פֶּעַם אֶחָד, אַל תִּבְזֶהוּ (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ג).

[ד] מי שמכביד עלו על בני־ישראל, לסוף שנצרך לאחרים (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ד).

[ה] מי שעושה טובות לבני־אדם, מתר לו להנות מהם וצריכים לשָׂרְתוֹ (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ה).

[ו] על־ידי הנָּאָה שאתה מקבל מחברך, על־ידי־זֶה אתה סוֹבֵל צַעַר עַל עוֹנוֹתָיו (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ו).

[ז] מי שאינו מקבל ממון מאחרים, יגדל כל זרעו (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ז).

[ח] המֶלֶךְ גוֹבֵה יִצְיֵאוֹתָיו מִן הָעָם (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ח).

[ט] צָרִיךְ לְעַסֵּק בְּאִיזָה מִשְׂאוֹמְתָן, כִּדִּי שְׂלָא יִצְטָרֵךְ לְסוֹף לְבַטֵּל מִדְּבַרֵי תוֹרָה (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים ט).

[י] מי ששואל חֶלְקוֹ בְּפִיו, כָּאֵלוֹ גָּזֵל (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים י).

[יא] המצפה לשלחן חֲבֵרוֹ, עוֹלָם חָשׂוֹךְ בְּעֵדוֹ גַּם חַיִּיו אֵינָם חַיִּים (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים יא).

[יב] גְּדוֹלָה יִגִּיעַ בְּפוֹ, שְׂמִצִּיל אֶת הָאָדָם מִהֲרִיגָה (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים יב א).

[יג] מי שהוא שׂוֹנֵא מִתְּנֹת, אֵינוֹ מִתְּיָרָא מֵעֲלִילוֹת (נְהִנָּה־מֵאַחֲרִים יג ב).

[יד] מקבלים מתנות מרשעים, כִּדִּי שִׁיחֲזְרוּ בַתְּשׁוּבָה (צדיק ג).

"הַבְּדִלוּ מֵתוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת" (במדבר טז, כא)
 - עניני 'התבדלות מרשעים' -

כז.

(ספר-המדות, עניני 'הרחקה מרשעים')

[א] הרחק מרשעים, כדי שלא תתפס בענשם (הרחקת-רשעים ב).

[ב] אסור לספר בשבחן. אבל מקום שיבוא משבחן שבה לצדיק, מתר לספר קצת (הרחקת-רשעים ה).

[ג] מי שמלמד זכות על רשע, גם הוא נקרא רשע (הרחקת-רשעים ו).

[ד] אפלו עושה איזהו דבר כדת וכדין, אין אנו סומכין עליו (הרחקת-רשעים ז).

[ה] מי שערב בעד רשע, נופל לידי תאות נאוף, גם נופל להלשה (הרחקת-רשעים ח).

[ו] כשנופל שונאו של הקדוש ברוך הוא בידי, אל תרחמהו (הרחקת-רשעים י).

[ז] כשלא תחבר את עצמך לשקרנים, הידועים לך, על ידי זה תזכה להבין את הצבועים (הרחקת-רשעים יא).

[ח] מי ששונא את המסיתים, בודאי לא ידבק בו דבריהם (הרחקת-רשעים יב).

[ט] על ידי למוד תורה, נעשה רחוק בין הרשעים המקרבים (הרחקת-רשעים יג).

[י] מי שמרחק את עצמו מרשעים, הקדוש ברוך הוא עושה לו ישועה (הרחקת-רשעים יד).

[יא] הפזור שיש בין הרשעים, סימן לישועה (הרחקת-רשעים טו).

[יב] תרחיק מלדור בבית שדר בו רשע (הרחקת-רשעים טז).

[יג] אל תדבר עם המסיתים, אפלו להזכיהם ולקרנם (הרחקת-רשעים יז).

[יד] התחברות רשעים, מזיק לעבודת השם-יתברך (הרחקת-רשעים יח).

[טו] נאה ומתקבל לקדושי השם, שיעשו מסך ומגן, עד שממנו יברח כל איש מציק ורשע (הרחקת-רשעים יט).

[טז] מי שאינו מבין רשעת הרשעים הצבועים, הוא מתעב (הרחקת-רשעים כ"ב א).

[יז] הצבועים גורמים פאב עינים, להמון עם הטועים גם (הרחקת-רשעים כ"ב ב).

[יח] צריך אדם לשמר את-עצמו, מלנשק את עצמו עם רשעים, כי על ידי הנשיקה, נעשה ביניהם התקשרות גם לאחר מיתה (הרחקת-רשעים כ"ב ג).

[יט] יש בני אדם שהם מינים ואפיקורסים גדולים, אבל הם אינם מגלים את אפיקורסות, ואין בן אדם יודע לשמר את-עצמו. אבל על ידי מדת הצניעות, אדם נצול מאלו האפיקורסים (הרחקת-רשעים כ"ב ד).

[כ] הרשעים אינם מבלבלים אותנו מעבודתנו בעברות שעוברים, כמו שמבלבלים אותנו במצוות שהם עושים, בשביל-זה (סנהדרין נח:): "גוי שישבת חיב מיתה" (הרחקת-רשעים כ"ב ה).

[כא] אשה ששונאין מעשי רשעים בעיניה, על-ידי-זה נפקדת (הריון ה).

[כב] על-ידי 'עזות' - גשמים נעצרים, ובידוע שנכשל בעברה, וסופו שיכשל בעברה, ומת לקרותו רשע, ומת לקשנאותו, והוא אחד מתקע"ד דורות (עזות ט).

"וְאָכַלְתָּ אֹתָם כְּרֹגֶעַ" (במדבר טז, כא)

כח.

(ח"א, ה, ה)

"בין שיצא לשיצא" (בבא-בתרא עג:).
 'שיצא' לשון 'צרה', כמו שפיתוב
 (במדבר טז, כא): "וְאָכַלְתָּ אֹתָם כְּרֹגֶעַ",
 ותרגומו: "וְאֲשִׁי יִתְהוֹן". [נ"ב: שהיה אז פבר
 לאתרי הגזר-דין].

וזהו: "בין שיצא לשיצא" וכו' - בין
 קדם גזר-דין לאחר גזר-דין.

"וְדָתָן וְאֶבְיָרִים יֵצְאוּ נֹצְבִים פֶּתַח אֹהֶל־הַעֵדוּת" (במדבר טז, כז)

(במדבר טז, כז)

כט.

(ספר-המדות, מריבה פד)

בְּכָל בְּעָלֵי מַחֲלָקֶת, נִתְגַּלְגְּלִים שָׁם
 נִיצוּצֵינ מִנְשַׁמַּת דָּתָן וְאֶבְיָרִים.

(הרב מטשעהרין ז"ל צין לגמרא נדרים סד: - "כל מקום
 שנאמר 'נצבים' ו'נצבים', אינן אלא דתן ואבירים").

"וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה - וַתִּבְקַע הָאֲדָמָה" (במדבר טז, ל-לא)

(במדבר טז, ל-לא)

- בלועי דקרח - משה אמת ותורתו אמת -

ל.

(ח"א, י, ט)

"אמר רבה בר רב-חנה: אמר לי ההוא
 טיעא: תא ואחוי לך בלועי
 דקרח. אזלי וחזאי תרי בזעי דהוי נפיק
 מניהו קטרא.

[אמר רבה בר רב-חנה: אמר לי אותו סוחר ישמעאלי: בא
 ואראה לך את המקום שנבלעו בו קרח ועדתו, וראיתי שני
 בקעים (חריצים) באדמה, שהיה עולה מהם עשן].

שְׁקֹל גִבְבָּא דְעִמְרָא, וּמְשִׁיָּה בְּמִיָּא,
 וְאַנְחָה בְּרִישָׁה דְרַמְחָה, וְעִילָה
 הָתָם, וְכִי אִפִּיק, הוּי אַחֲרָךְ אַחֲרוּכִי.

[לקח הסוחר ישמעאלי 'גזת צמר' והשרה אותה במים,
 והניח אותה בראש הרמח שלו, והכניס אותה לשם (לתוך
 הבקעים). וכשהוציא אותה, הייתה חרוכה מהאש (של
 הבקעים) - אד-על-פי שהיתה רטובה במים].

אָמַר לִי: אֲצִית מָה שְׂמָעִית. וְשָׂמַעַת
 דְּהוּי אָמְרִין: 'מִשָּׂה אָמַת וְתוֹרְתוֹ
 אָמַת וְהוּן בְּדַאִין'.

[אמר לי הסוחר: "הקשב מה אתה שומע". ושמעתי שהיו
 עדת קרח אומרים: "משה ותורתו אמת, והם (ואנחנו
 בעצמם) בדאים"].

אָמַר לִי: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹמָא מְהַדְרָא לְהוּ
 גִיְהֵנָם לְהַבָּא כְּבָשָׂר בְּקִלְחָת, וְאָמְרִי
 הָכִי: 'מִשָּׂה וְתוֹרְתוֹ אָמַת וְהוּן בְּדַאִין'."

אמר לי הסוחר: כל שלשים יום (כל ראש-חדש - רשב"ם)
 מחזיר אותם הגיהנם לכאן, כמו בשור בסיר שמהפכים
 אותו כדי שיתבשל היטב. וכך הם אומרים: "משה ותורתו
 אמת, והם (ואנחנו בעצמם) בדאים".

(בבא-בתרא עד:).

פרוש רשב"ם:

"בזעי" - בקעים, דכתיב (במדבר טז, לא):
 'וַתִּבְקַע הָאֲדָמָה וְגו'.

"קטרא" - עשן: "שקל גבבא דעמרא"
 - לקח גזת צמר, ושראה במים.

"ואחרך אחרוכי" - הני גבבי, ואד-על-
 פי ששרו אותה במים.

"אצית" - הספת ושמע.

"ושמעת דקאמרי" - שהרי 'ירדו חיים
 שאולה' (במדבר טז, ל).

"כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם" - כָּל רֹאשֵׁי-חֹדֶשׁ.

"בְּקִלְחַת" - שְׂמֵהפֶכִין אוֹתוֹ כְּדֵי שֶׁתִּתְבַּשֵּׁל. [עד-פֶּאן לְשׁוֹן הַרְשָׁב"ם].

"בְּלוּעֵי דְקֶרַח" - כְּדֵאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבַר-רַבָּה יח, ירושלמי סנהדרין ג):
"קֶרַח מִיֵּן הָיָה" - הֵינּוּ: בְּחִינַת הָעֲבוּדָת־אֱלִילִים, מִיָּנוּת.

"וְחִזְאֵי תְרֵי בְזַעֵי דְנַפִּיק מְנִיהוּ קֶטְרָא" -
הֵינּוּ: בְּחִינַת ה'חֲרוֹן-אַף' שְׂגוּרָמִים בְּמִיָּנוּת, כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ספרי ראה מד): **"כָּל זְמַן שֶׁעֲבוּדַת-אֱלִילִים בְּעוֹלָם, חֲרוֹן-אַף בְּעוֹלָם."**

"וְתְרֵי בְזַעֵי" - זֶה בְּחִינַת 'תְּרֵי נִקְבֵי הָאֵף' שִׁיּוּצָא מֵהֶם ה'עֶשֶׂן', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים יח, ט): **"עָלָה עֶשֶׂן בְּאִפוֹ."**

"וְשָׁקִיל גְּבָבָא דְעַמְרָא" - זֶה בְּחִינַת 'עַמֵּר' (עֵין בְּפָנִים אוֹת ח).

"וּמִשִּׁיָּה בְּמִיא" - זֶה בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים', בְּחִינַת (מגילה ז): **"אֶסְתֵּר בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ",** שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רַגְלֵיךָ' (עֵין בְּפָנִים אוֹת ח).

כִּי הָרַגְלֵיךָ הֵם "אֶפִּיקֵי מַיִם" (תהלים מב, ב),
כִּי הֵם בְּחִינַת (ויקרא כג, מ): **"עֲרַבֵי גַחַל."**

כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ספח נג): **"רַגְלֹהֶי דְבַר-נֶשֶׁת אֲנֹן עֲרַבִין לָהּ."**

"עֲרַבִין" - זֶה בְּחִינַת **"עֲרַבֵי גַחַל"**.

"אֶפִּיקֵי מַיִם" - הֵינּוּ בְּחִינַת מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר, בְּחִינַת 'יָדִים וְרַגְלִים', בְּחִינַת 'הִמְחָא-תִּכְפָּה וְרַקוּדִין'.

"וְאֲנַחָה בְּרִישָׁה דְרַמְחָא" - "רַמ"ח (בְּמִדְבַר כה, ז), דָּא רוּחַ מ"ם" (זֶהר פְּנִיחַס רלז), שֶׁהוּא **"מֵאֲרַבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הַרוּחַ"** (יחזקאל לו, ט).

כִּי ה'מ"ם' - הִיא אֲרַבַּע רוּחוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רוּחַ הַצְּדִיק' 'דְּנִשְׁבַּב בְּיַדֵּיךָ וְרַגְלֵיךָ' (תְּקוּנַת-זֶהר נג).

וְרֹאשׁ הָרַמְחָא' - הוּא ה'צְדִיק', **"כִּי מִמֶּנּוּ תוֹצְאוֹת הַרוּחַ"** (לְשׁוֹן הַפְּסוּק בְּמִשְׁלֵי ד, כג - עֵין ח"א תוֹרָה ח), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבַר כז, יח): **"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ."**

"וְאֶפְקִינָהוּ, וְאֶחְרַף אֶחְרוּכֵי" - אֶחְרַף, לְשׁוֹן 'חַיִּים וְאֲרִיכוֹת-יָמִים', כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ערובין נד: על מְשָׁלֵי יב, כז): **"לֹא יֶחְרַף רַמְיָה צִידוֹ" - "לֹא יִחְיֶה וְלֹא יֵאָרֶיף."** וְהֵינּוּ: **"וְאֶיֶחְרַף אֶיֶחְרוּכֵי",** לְשׁוֹן 'חַיִּים וְאֲרִיכוֹת-יָמִים'.

כִּי עַל-יָדֵי בְּטוּל הַצְּאֹנָה, הֵינּוּ הָעֲבוּדָה-זָרָה' - עַל-יָדֵי-זָרָה ה'חֲכָמָה' עַל תְּקוּנָה כְּנ"ל. וְעַל-יָדֵי 'חֲכָמָה' - יִחְיֶה וְיֵאָרֶיף יָמִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קהלת ז, יב): **"הַחֲכָמָה תִּחְיֶה" וְכו'.**

"אָמַר לִי: אֲצִית לָהּ, וְשָׁמַעַת דְּאִמְרִין: מִשָּׁה וְתוֹרַתוֹ אָמַת" - שֶׁהֵן מוֹדִין עַל הָאִמַּת.

כִּי כְּשֶׁמֶתְקַרַב אֶת-עַצְמוֹ לְצְדִיקִים כְּדֵי לְקַבֵּל מֵהֶם הַרוּחַ כְּנ"ל - עַל-יָדֵי-זָרָה נִשְׁפָּר הַצְּאֹנָה וְהָעֲבוּדָה-זָרָה; וְאִזּוּ מְכִירִין אֶפְלוּ אֵלּוּ שֶׁהֵם מְסַטְרָא-דְּמוֹתָא, אֶת גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

"וְאָמַר לִי: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹמִין מְהֵדְרָא לָהּ גִּיתָנָם לְהַבָּא, וְאִמְרֵי הַכִּי:

משה ותורתו אמת". פרש רבנו שמואל:
"בכל ראש-חדש".

כי כל דבר יש לו 'שרש', ו'שרש התשובה'
הוא 'ראש-חדש', כי "בראש-חדש
אמר הקדוש-ברוך-הוא, הביאו עלי
כפרה" (שבעות ט. חולין ס:). וזה בחינת
'תשובה'.

וה'תשובה הזאת' נשתלשלה בכל
הנבראים ב'ראש-חדש',
ובשביל-זה גם קרח ועדתו מכרחים לאיזה
חרטה בראש-חדש.

אבל התשובה אינה מועיל להם, כי עקר
התשובה היא רק בעולם-הזה, כי
(עבודה-זרה ג): "מי שטרח בערב-שבת וכו'
[יאכל בשבת. ומי שלא טרח בערב-שבת, מהיכן יאכל
בשבת].

ונמצא: בודאי לא נפטרין בזה ההודאה
שהן מתחרטין ומודין, מ'דין
גיהנום', ועליכן מהדרא להו 'גיהנום'
להכא, כי אין נפטרין בזה.

ואה-על-פייכן אין גיהנום בראש-חדש
כמו בשאר ימים (זהר
תרומה קנ:). וה'גיהנום של ראש-חדש' - אינו
אלא ה'חרטה', שמתחרטים ומודים
ומתבישין, זה בעצמו 'גיהנום' שלהם.

וזהו דדיק: "מהדרא להו גיהנום להכא"
- דהינו: מה שמהדרא להו להכא,
שחוזרים ומודים, הוא ה'גיהנום' שלהם.

לא.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ב תיג)

בעת המחלקת הגדולה, נענה פעם
מוהרנ"ת ז"ל לאנשי-שלומו: "מה
יש לנו לפחד מן המתנגדים, כאן יושב אחד

עמנו, ששומע את הברז (שיוצא בכל מוצאי-
שבת-קדש. זהר ויחי רלז:): "ישונו רשעים
לשאולה!" (תהלים ט, יח).

וכוננתו היתה: על רבי יודל תלמיד רבנו
ז"ל, שישוב אז ביניהם.

- תקון פגם קרח -

לב.

(חי-מוהר"ן צ)

"בפורים נודע לי נפלאות". ענה רבנו ז"ל
ואמר: "אורייתא שמא דקדשא-
בריך-הוא, סתום ונליא" (זהר אחרי עג. עה.).
בתחלה התורה מגלית פנים אל האדם,
ואחר-כך נסתרת.

ומי שהוא "בעל נפש" (משלי כג. ב) - הוא
מסבב ומחזר אחריה, ומוסר נפשו
עליה, ויש לו געגועים גדולים והשתוקקות
נמרץ במסירת-נפש, עד שזוכה שתתגלה
התורה אליו וכו'.

והענין של 'פורים' שנתגלה אז - היה
סתום ונעלם מכל העולמות, רק
בעולמות עליונים שהם רחוקים מאד מאד,
רק שם יודעים זאת.

כי עבודה שלי בפורים היה: לתקן פגם
קרח. וכשנתגלה לי זאת, היה רחוק
בעיני מאד, מה סמיכות יש לפורים עם
קרח, עד שעזר לי השם-יתברך וכו' כי יש
דברים סתומים מאד בהתורה-הקדושה.

ונתגלה לי: "שאותיות פורים' הם
ראשי-תבות (ויקרא יג. מ"מא):
"ואם מ'פאת פ'ניו י'מרט ראשו ק'רח'
הוא" - בחינת 'קר"ח"!

אחר־כֵּן אָמַר: "שָׁלֵא הֲיָה יָכוֹל לִישָׁן כָּל אוֹתָהּ הַלַּיְלָה שְׁסָפֵר זֹאת, מִחֲמַת שְׁהִיָּה מִצְטָעֵר עַל שְׁגָלָה זֹאת!"

וְאָמַר: "שְׁנַחֲמַתוּ הִיָּתָה, כִּי עֲדִין לֹא גָלָה כָּלֵל. גַּם בְּאֵמַת: אֵין כְּתוּב בְּךָ בַּתּוֹרָה, וְכָן בְּךָ בְּתִיב (שם פסוק מא): "וְאִם מִפְּאֵת פָּנָיו יִמְרַט רֹאשׁוֹ גִבַּח הוּא", וְכָן מִקֶּדֶם כְּתוּב (שם פסוק מ): "וְאִישׁ כִּי יִמְרַט רֹאשׁוֹ קִרַּח הוּא!"

וְהִדְבָּרִים סְתוּמִים וְנִעְלָמִים מְאֹד, אֲשֶׁרֵי הַמַּחֲכָה לְבִיאַת־הַגּוֹאֵל, אֲזִי שִׁיגוֹ שִׁיחַתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

(עין באורי מוהרנ"ת ז"ל בזה: ב'לקוטי־ה'הלכות', נטילת־יָדִים לְסַעֲדָה ו, ר"ז; שְׁבַת ה, יא; עֶרְלָה ה, יט).

"ולא יהיה נקרח ונעדתו" (במדבר יז, ה)

"אמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר: "ולא יהיה נקרח ונעדתו". (סנהדרין מ).

לג.

(ספר־המדות, מריבה צג)

הַמַּחֲזִיק בַּמַּחֲלֻקָּת, עוֹבֵר בְּלֹאוֹ (תֵּרֵב מִטְּשַׁעֲהֵרִין ז"ל צִנּוּן לְהַגְמָרָא סְנַהֲדְרִין ה"ל). וְרֹאשׁוֹ לְהַצְטָרֵעַ (שם).

לד.

(ח"א עה; לקוטי־עצות 'מחלוקת־ומריבה' בד)

מִדַּת הַנִּצְחָוֶן וְהַמַּחֲלֻקוֹת וּמִלְחָמָה, נִמְשָׁךְ מִהַדְּמִים שְׁעֲדִין לֹא עֶבֶד בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

כִּי צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִסְתַּכֵּל: שִׁיעֵבֵד אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, בְּכָל הַטְּפִי דְמִים' שֶׁנִּמְצָאִים בוֹ. דְהֵינּוּ: שְׂיִדְבֵר הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שִׁיְהִיוּ נִעֲשִׂים מִכָּל הַדְּמִים' - דְּבוּרִים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה.

וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְשָׁלוֹם, וַיִּבְטַל כָּל מִדַּת הַנִּצְחָוֶן וּמַחֲלֻקוֹת.

לה.

(שיחות־הר"ן עז)

כָּל הָעוֹלָם מְלֵא מַחֲלֻקוֹת. הֵן בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְכֵן בְּכָל עִיר וְעִיר. וְכֵן בְּכָל בַּיִת וּבַיִת, בֵּין הַשְּׂכֵנִים, וּבֵין כָּל אֶחָד עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי־בֵיתוֹ וּמִשְׁרָתוֹ וּבְנָיו.

וְאֵין מִי שִׁישִׁים עַל לְבוֹ הַתְּכַלִּית: "שֶׁבְכָל יוֹם וַיּוֹם הָאָדָם מֵת, כִּי הַיּוֹם שֶׁעָבַר לֹא יִהְיֶה עוֹד, וּבְכָל יוֹם הוּא מִתְקַרֵּב לְמִיתָה!"

וְלְקוּטֵי־עֲצוֹת, מַחֲלֻקַּת־וּמְרִיבָה לּוֹ: וְאִיךָ יֵשׁ לוֹ פְּנָאֵי לְבַלּוֹת זְמַן עַל מַחֲלֻקָּת. עַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא 'בְּרִדְעַת' - צָרִיךְ לָשִׁים לֵב לְזֶה, וְיִמְשִׁיךְ עַל־עֲצוּמוֹ 'אַרְיִכוֹת־אֲפִים', וְלֹא יֵאבֵד יָמָיו עַל־יְדֵי מַחֲלֻקַּת קִטְנָה אוֹ גְדוּלָּה, וְכִי יַעֲצֹר רוּחוֹ וְכַעֲסוֹ, וַיִּהְיֶה לוֹ שָׁלוֹם עִם הַכָּל.

וְדַע: שֶׁהַכָּל אֶחָד - שֶׁהַמַּחֲלֻקָּת שֶׁבְּפָרְטִיּוֹת בֵּין אִישׁ וּבֵיתוֹ וְכִיּוֹצֵא בְּנ"ל, הוּא גַם־כֵּן מִפְּשֵׁ הַמַּחֲלֻקָּת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת.

כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, הוּא בַּחֲנִינָת אִמּוֹ מִיְחֻדָּת, וְהֵם מִתְגַּדְּרִין זֶה עִם זֶה, כְּמוֹ שִׁישׁ מְלַחְמוֹת בֵּין הָאֲמוֹת.

וְגַם אֲפֶשֶׁר לְהַפִּיר כָּל אֶחָד, מֵאִיזָה בַּחֲנִינָה שֶׁל אִמּוֹ הוּא, כִּי יְדוּעַ מִדוֹת הָאֲמוֹת, שֶׁזֶה כְּעֵסֶן וְרוֹצֵחַ וְכִיּוֹצֵא. וְכְמוֹ כֵּן יְכוּלִין לְמַצֵּא בְּפָרְטִיּוֹת בְּבִנְיַת־הַבַּיִת.

וְאִפְלוּ אִם אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵחַ לְרִיב, וְרוֹצֵחַ לִישֵׁב בְּהַשְׁקָט וְשִׁלּוּחַ - עִם־כָּל־זֶה הוּא מְכַרֵּחַ לְהִיּוֹת גַּם־כֵּן בַּתּוֹרָה הַמַּחֲלֻקָּת וְהַמְּלַחְמוֹת.

כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא בֵּין הַמְּלַחְמוֹת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת - שֶׁנִּמְצָא לְפַעְמִים

איזה אמה שרוצה לישוב בשלוח ואין רוצה שום מלחמה, אדרבא היתה מרצה להשתחוות לחברו במה פעמים - עם-כליזה חוטפין אותה גם-כן על-פרחה בתוך המלחמה, שזה אומר שיהיה מצדו, וזה להפך, עד שנלחמין עמו גם-כן.

כמו-כן ממש נמצא בפרטיות במלחמות הבית הנ"ל - כי האדם בעצמו הוא עולם קטן, ונכלל בו כל העולם ומלואו. מכל-שכן האדם וביתו, שנכללין בהם כל האמות, ונלחמין ומתגדין זה בזה כנ"ל.

ועל-כן לפעמים בשאחד יושב לבדו ביער - יכול להיות שיהיה נעשה משגע. וזה נעשה, מחמת שהוא לבדו ונכללין בו לבד כל האמות, והם מתגדין זה בזה, והוא מוכרח להשתנות בכל פעם לבחינת אמה אחרת, כפי התגברות אמה על אמה שהם כלם נכללין בו לבדו.

ומחמת-זה יכול להשתגע לגמרי, מחמת התהפכות הדעות שבו, על-ידי התגרות האמות שנכללין בו לבדו כנ"ל.

אבל כשהוא בישוב בין אנשים - יש מקום להמלחמה, להתפשט בכל אחד מהבני-בית או בין השכנים, כנ"ל.

המחלקת שבבית הצדיק - הוא גם-כן בחינת מלחמות האמות כנ"ל. גם נכללין שם בחינת מלחמות השבטים שהיו נלחמין זה על זה, אפרים על יהודה וכיוצא.

וכשיבוא משיח במהרה בימינו - אז יתבטל כל מיני מחלקת ויהיה

שלום גדול בעולם כמו שכתוב (ישעיה יא, ט):
 "לא ירעו ולא ישחיתו" וכו'.

לו.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, י)

שמעתי והבנתי מפיו הקדוש זכר-צדיק לברכה, שאמר: "שזה יצר-הרע גדול אצל כמה בני אדם, ובפרט הגדולים במעלה - שבשביל דבר אחד שנדמה להם שהוא מצוה, הם מפקירים הכל, ובאים על-ידי-זה לידי קלקולים רבים, ובפרט כשבאים על-ידי-זה לידי מחלקת!"

וכשתעין בכל המעשיות שהיה בין הצדיקים בכל דור ודור - הכל היה בבחינה זאת, שהבעל-דבר הטעה אותם: כאלו שכנגדו פוגם הרבה, ומצוה למסור נפש לרדפו וכו'.

ובאמת שגו בזה מאד, כי על-ידי המחלקת והפעס, אי-אפשר לתקן בשום אופן.

רק צריכין להתישב הרבה, איך להתנהג בזה. והעקר לבקש מהשם-יתברך: "שינחהו בדרך-האמת!" - ולהתישב עצמו הרבה: "אם יש לו כח לרדפו!"

ואולי פונתו של השני לשמים, רק שאי-אפשר להבין דבריו, וגם אמרו עליו הרבה שקרים וכזבים, בחינת (תהלים סט, ה): "אשר לא גזלתי אז אשיב". ויש בזה הרבה לדבר.

לו.

(שיח-טרפיקדש החדש ח"ב תמד)

מזהרנ"ת ז"ל אמר: "שכזאב לו המחלקת מבפנים, יותר מאשר זו שמבחוץ!"

לח.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ג)

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: "אִיךָ בֵּין דָּן יַעֲדוּן אֵינְנֵם לְכַפֵּי־זְכוּת, חוּץ א' בְּעַל־מַחֲלֶקֶת! - "אֲנִי דָן אֶת כָּל אֶחָד לְכַפֵּי־זְכוּת, חוּץ מ'בְּעַל־מַחֲלֶקֶת!"

לט.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ג);

מִתְּבַי רַבִּי אֶהֱרֹן לֵיב צִיגְלֵמָן ז"ל)

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: "עַר וְוַאֲלֵט בַּעֲסַעַר צוּבְרָאָן בְּלֵי סַפִּין, כַּמָּה בִּילְקַעַס, וְלֹא שְׂיַבָּא פַעַם־אַחַת בְּקַפִּידָא וּמַחֲלֶקֶת חֲסִי־וְשְׁלוֹם!"

[הָיָה עֲדִיף לוֹ לְבַצֵּעַ לֹא סַפִּין, כַּמָּה חֲלוּת קְלוּעוֹת, וְלֹא לְבֹא פַעַם־אַחַת לִידֵי קַפִּידָא וּמַחֲלֶקֶת חֲסִי־וְשְׁלוֹם].

מ.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ז)

מִזְהַרְנַ"ת ז"ל אָמַר: "אֵינִי סוֹבֵל כָּל־כָּל וְכָל־כָּל שׁוֹם מַחֲלֶקֶת; אִף אִם רוּאָה אֲנִי שְׁנֵי סַבְלִים אוֹ בְּעַל־עַגְלוֹת הַמִּתְקוּטְטִים בִּינֵיהֶם - דּוֹקֵר הַדָּבָר בְּלִבִּי!"

[אז איך זעה צוויי טרעגעערס אָדער בְּעַל־עַגְלוֹת, קריגן זיך - שְׁטַעַכְט דָּאס מיר אין האַרצֶן].

מא.

(ספר המדות, עניני 'מחלקת')

[א] הַמַּחֲלֶקֶת, זֶה סִמְּוֹן רַע לְבָנִים. וְ'שְׁלוֹם' זֶה סִמְּוֹן טוֹב לְבָנִים (בָּנִים קו).

[ב] עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת, אֵין הַדַּעַת מִישָׁבֶת (דַּעַת ז).

[ג] עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת, בָּאִים הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה־זָרָה. גַּם בֵּית שֵׁישׁ בּוֹ מַחֲלֶקֶת, יְהִיָּה 'בֵּית עֲבוּדָה־זָרָה' (הַרְהוּרִים ל).

[ד] כְּשֵׁרוּצִים לְנִשְׂא אֵיזָה צַדִּיק וְלַפְרָסָם אוֹתוֹ, אֵזִי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹלַח מַחֲלֶקֶת בֵּין הַרְשָׁעִים (הַתְּנַשְׂאוֹת ט).

[ה] מִתָּר לוֹמַר לְשׁוֹן־הָרַע עַל בַּעַל הַמַּחֲלֶקֶת (לְשׁוֹן־הָרַע יד).

[ו] מְרִיבָה בָּא לְאָדָם, כְּשֵׁבֵא לְאָדָם אֵיזָהוּ מַצּוּהָ, וְהוּא מְשַׁלְּחָהּ וְאֵינּוּ מְקַיְמָה (מְרִיבָה יד).

[ז] לְפַעֲמִים, ה'מְקוֹם' גוֹרָם מְרִיבָה לְאָדָם (מְרִיבָה טז).

[ח] מִי שֶׁמַּגִּיד רִיבּוֹ לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רוּאָה נִקְמָתוֹ בְּשׁוֹנְאָיו (מְרִיבָה כו).

[ט] עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת, בָּא דַלּוּת (מְרִיבָה כז).

[י] מִי שֶׁחוֹלֵק עִם שְׂכֵנָיו, לְסוּף שְׂיֵהִיָּה לְעַג לְאוֹיְבָיו (מְרִיבָה כח).

[יא] מִי שֶׁהוּא טוֹב וְיִשָּׁר מְנַעֲרָיו, עַל־יְדֵי־זֶה כְּשֵׁישׁ לוֹ אֵיזָה מַחֲלֶקֶת, יִתְנַדְּבוּ לְבָם שֶׁל הַרְבֵּה בְּנֵי־אָדָם, וְיִתְחַבְּרוּ אֵלָיו לְעֹזֵר לוֹ (מְרִיבָה לא).

[יב] מִי שֶׁמְסִית וּמוֹנֵעַ אֶת חֲבֵרוֹ מִדְּרֹךְ הַטוֹב, אֵינּוּ יָכוֹל לְקוֹם נֶגֶד אוֹיְבָיו בְּשַׁעַת מְרִיבָה וּמְלַחְמָה (מְרִיבָה לב).

[יג] הַבְּעַל־מַחֲלֶקֶת, בִּידוּעַ שֶׁהוּא אוֹהֵב פֶּשַׁע (מְרִיבָה לד).

[יד] מִי שֶׁהוּא עֲצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוֹכֵל אוֹתוֹ שׁוֹם אָדָם (מְרִיבָה לה).

[טו] כְּשֵׁישׁ לְאָדָם שׁוֹנְאִים, וְאַחַר־כֵּן קָם עָלָיו אִישׁ אֶחָד מִרְעִיו וְאֲנָשָׁיו גַּם הוּא לְחַלֵּק עָלָיו, הוּא סִמְּוֹן שֶׁהַבְּעַלִּי מַחֲלֶקֶת שָׁלוֹ יְהִיּוּ נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים (מְרִיבָה נג).

[טז] לְמַחֲלֶקֶת, יִלְמַד מִסַּכַּת סָפָה (מְרִיבָה נז).

[יז] מחלקת בא, על־ידי חבורת רשעים
(מריבה נח).

[יח] על־ידי עצבות, גם האוהבים יחלקו
עליה (מריבה נט).

[יט] אין מריבה מצויה בביתו, אלא עד
שתכלה תבואה מביתו (מריבה ס).

[כ] לפעמים כשהרבה צדיקים חולקים על
צדיק אחד, גם הקדוש־ברוך־הוא מסכים
עמם, אף שהאמת עם הצדיק האחד,
והצדיקים ממשיכין את רצון הקדוש־
ברוך־הוא עמם (מריבה סא).

[כא] בעל מריבה, אף־על־פי שהוא למדן,
אל תכבד אותו (מריבה סב).

[כב] במקום מריבה, שם השטן (מריבה סג).

[כג] אין העולם מתקיים, אלא בשביל מי
שבולם את פיו בשעת מריבה (מריבה סד).

[כד] מי ששוכח דבר אחד מתלמודו, על־
ידי־זה קמים עליו בעלי מחלקת (מריבה סה).

[כה] למריבה, השכם והערב לבית־המדרש
ולמד תורה. או כשאיי־אפשר לדון אותם,
תתפלל עליהם, והקדוש־ברוך־הוא יפילם,
ואל תמסר אותם לשר (מריבה סו).

[כו] אל תריב עם אדם שהוא תקיף ממך,
אף־על־פי שהוא מיכה אותך לדבר בלתי
הגון. אבל אם יש לו אימת שר, תלך עמו
אל השר, ואל תעשה הדבר בלתי הגון (מריבה
סז).

[כז] כשהצדיק יש לו מחלקת עם אחד,
יכול להציל את עצמו עם ממון, יציל את־
עצמו, ואל ישתמש בצדקתו (מריבה סח).

[כח] בכל בעלי מחלקת, נתגלגלים שם
ניצוצין מנשמת דתן ואבירם (מריבה טו).

[כט] המחלקת שיש בין שני צדיקים
לטובת ישראל, תדע: שגם למעלה יש שני
מלאכים שגם הם חולקים גם־כן, ואין להם
מכריע אלא הקדוש־ברוך־הוא בעצמו
(מריבה טז).

[ל] כשיש מחלקת משני אנשים, ולכל
אחד יש לו אנשים המצדדים לו, כשגוזרים
מיתה למעלה חסו־שלום על אחד מאנשי
המחלקת, מתחילין מן הקטן שבהם, ולא
מן האיש שהוא עקר במחלקת (מריבה טז).

[לא] המחזיק במחלקת, עובר בלאו, וראוי
להצטרע (מריבה צג).

[לב] למחלקת, סגלה לומר: "ויקרא אסא
אל ה'", עד: "אנוש" (בדברי־הימים יד, י) (מריבה
צז).

[לג] למחלקת, תאמר: "ויאמר ה' אלקי
אבתינו", עד: "כי עליה עינינו", מה שאמר
יהושפט (בדברי־הימים כ, פסוקים יז, יח) (מריבה ק).

[לד] בעוון שנאת־הנם, מריבה רבה בתוך
ביתו (מריבה קז).

[לה] אשה נדה דפסקה בין תרי, אם סוף
נדה היא, עושה מריבה ביניהם (מריבה קח).

[לו] על־ידי המחלקת, נופל לתאות־נאוף
(מריבה ח"ב ג; נאוף ח"ב ב).

[לז] על־ידי ברכת־המזון, נתישב הפלכות
מן המריבות והמלחמות (מריבה ח"ב ז).

[לח] על־ידי המריבה גורמים, שהתלמידים
הקטנים נתפרסמים קדם זמנם, וזהו בחינת
הפלת נפלים, שהולך יוצא לאויר העולם
קדם זמנו, ועל־ידי־זה גורם עניות,
ועל־ידי־זה גורם עניות,

וּלְפַעֲמִים גּוֹרֵם מִיתוֹת הַסּוּשָׁלוּם (מְרִיבָה ח"ב י; מְפָרְסָם ג - וְעִינָן לְקוּסְטִי-מוֹהָרָן ח"ב כ מה ששייך לזה).

[לט] לְפַעֲמִים מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם גּוֹרֵם לוֹ מְרִיבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֵין שׂוֹאֲלִין בְּשָׁלוֹם חֲבֵרוֹ בְּמָקוֹם הַטְּנֵפֶת (מְרִיבָה ח"ב יב).

[מ] עַל-יְדֵי הַצַּעַר וְהַעֲצָבוֹת, בָּא מְרִיבָה בְּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה, בָּא שָׁלוֹם בְּעוֹלָם (מְרִיבָה ח"ב יג; עֲצָבוֹת ח"ב ג).

[מא] סָגְלָה לְהַנְצִיל מִשׁוֹנְאִים, הֵן שׁוֹנְאִים שֶׁל מַחְלָקָת, הֵן שׁוֹנְאִים שֶׁבְּדַרְךְ, שְׂמַתִּירָא יִמָּהם - לוֹמַר כָּל הַטְּעָמִים שֶׁבַּתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ: "פִּשְׁטָא מִנַּח זְרָקָא" וְכו' (מְרִיבָה ח"ב כד).

[מב] יֵשׁ מְפָרְסָמִים, שֶׁעָקַר הַפְּרוֹסִים שֶׁלָּהֶם נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַמַּחְלָקָת (מְפָרְסָם א).

[מג] הַנְּסִיּוֹן, הוּא בְּשִׁבִיל לְגִדּוֹל וּלְפָרְסָם אֶת הָאָדָם (מְפָרְסָם ב).

[מד] עַל-יְדֵי מַחְלָקָת, בָּא לִידֵי פְגַם-הַבְּרִית (נְאוּף לא).

[מה] עַל-יְדֵי עֲנוּהָ, נִתְבַטַּל הַמַּחְלָקָת וְהִיסוּרִין (עֲנוּהָ יב).

[מו] מִי שֶׁמַּחְזִיר אֶת הָעַם בְּתַשׁוּבָה, בְּזִכּוֹתוֹ אֵין פֶּחַד וּמַחְלָקָת בְּעוֹלָם (תַּשׁוּבָה לד).

[מז] אַל תִּתְפַּלֵּל בְּבֵית שְׁבָנָה בְּעַל-מַחְלָקָת (תְּפִלָּה לב).

(א) 'חֹתֶם הַפְּנִימִי' שֶׁל ה'רְגֵלִין' - בְּחִינַת 'מוֹכִיחֵי-הַדּוֹר' שֶׁהוֹלְכִים לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל.

(ב) 'חֹתֶם' שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִזֶּה ה'חֹתֶם', הֵינּוּ: 'חֹתֶם הַחִיצוֹן' שֶׁל ה'יְדִים', בְּחִינַת 'יְדִים' הַמְּקַבְּלִים 'מוֹסֵר' מֵאֵלֹהֵי ה'מוֹכִיחִים', בְּחִינַת (אֵיּוֹב לו, ז): "בַּיָּד כָּל אָדָם יִחְתּוֹם".

וְה'יְדִים' - זֶה בְּחִינַת 'אֱמוּנָה', שֶׁנִּתְקַבַּל בָּהּ ה'מוֹסֵר', בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ט, לה; בַּמִּדְבָּר יז, ה; כז, כג): "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה", בְּחִינַת (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יַדְיוֹ אֱמוּנָה".

מג.

(ח"א נו, ט)

ה'יְדִים' - הֵן בְּבְחִינַת 'שָׁמַיִם', וְשֵׁם כָּל ה'דְּבוּרִים', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיט, פט): "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם" - נִמְצָא: שֶׁמְקַבְּלִין ה'דְּבוּרִים' מֵה'יְדִים'.

וְזֶה בְּחִינַת: "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד", הַנֶּאֱמָר בְּמֹשֶׁה (שְׁמוֹת ט, לה; בַּמִּדְבָּר יז, ה; כז, כג), וּבַשָּׂאֵר נְבִיאִים - כִּי שֵׁם כָּל ה'דְּבוּרִים', וּמִשָּׁם מְקַבְּלִין אוֹתָם (עֵינָן בְּפָנִים).

"וַתַּעֲצֹר הַמַּגְפָּה" (בַּמִּדְבָּר יז, יג) - עֲנִינִי מַגְפָּה'

מד.

(ח"א ריג)

דַּע: שֵׁישׁ 'שָׁם', שֶׁכִּשְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַסְתִּיר הָאָדָם מִן הַבְּעַל-דָּבָר, לְהַצִּילוֹ מִמּוֹת שֶׁנִּגְזַר עָלָיו - אֲזִי מַסְתִּיר וּמְכַסֶּה אוֹתוֹ בְּזֶה הַשָּׁם.

"כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה" (בַּמִּדְבָּר יז, ה)

מב.

(ח"א כב, א-ב)

יֵשׁ 'חֹתֶם', וַיֵּשׁ 'חֹתֶם' בְּתוֹךְ חֹתֶם'.

וְאִזִּי הִבְעַלְדָּבָר מְשׁוּטֵט וּמַחְפֵּשׁ סְבִיבוֹת
זֶה הָאָדָם, לְבַקֵּשׁ לוֹ מְקוֹם שְׂיֻכָּל
לְהַכְנִס תַּחַת הַמַּסְתָּר וְהַמְכֶסֶה לְהַזִּיקוֹ. אֲדָ
תִּכְרַף בְּשִׁמְבִיט עָלָיו, נִסְתַּלַּק וְאֵין לוֹ כַּח,
מַחֲמַת זֶה הַשֵּׁם.

אָבֵל דַּע: שְׂכַשְׁחֵס־וְשָׁלוֹם מוֹצֵא מְקוֹם
לְכַנֵּס תַּחַת הַמַּסְתָּר וְהַמְכֶסֶה, אֲזִי
אֲדַרְבָּא מְקַבֵּל עוֹד הִבְעַלְדָּבָר יוֹתֵר כַּח מְזָה
הַשֵּׁם.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂכַתּוּב בְּזִהְרֵי־הַקְּדוֹשׁ (פְּנִיחָם
רלז): "שְׂרָאָה פִּינְחָם הַמִּי"ם שֶׁל מוֹת
מְשׁוּטֵט אָז". הֵינּוּ: כִּי הַמִּי"ם, הִיא בְּחִינַת
הַסְּמִי"ד־מִי"ם הַמְשׁוּטֵט סְבִיב סְבִיב כַּנְ"ל.

וְדַע: שֶׁהַשֵּׁם הַנִּלְ - הוּא שֵׁם 'סֵא"ל',
וְיוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים לֵב ז): "אֲתָה
סִתַּר לִי", מְרָאשֵׁי־תַבּוֹת.

וְהַמִּי"ם שֶׁל "מִצַּר תִּצְרֵנִי" (תְּהִלִּים שָׁם) -
הוּא בְּחִינַת הַמִּי"ם הַנִּלְ, בְּחִינַת
הַסְּמִי"ד־מִי"ם הַמְשׁוּטֵט סְבִיב הַמְכֶסֶה
וְהַמַּסְתָּר הַנִּלְ לְשִׁלְט עַל הָאָדָם.

וְאִם חֵס־וְשָׁלוֹם מוֹצֵא מְקוֹם לְשִׁלְט - אֲזִי
מְקַבֵּל יוֹתֵר כַּח מְזָה הַשֵּׁם, כִּי נִצְטָרַף
הַמִּי"ם לְהַשֵּׁם 'סֵא"ל' הַנִּלְ, וְנַעֲשֶׂה צְרוּף
שְׁמוֹ 'סְמֵא"ל'.

עַל־כֵּן צְרִיף לְהַפְסִיק בֵּין תַּבּוֹת "אֲתָה
סִתַּר לִי", לְתַבַּת "מִצַּר" - כְּדִי
שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת צְרוּף שְׁמוֹ חֵס־וְשָׁלוֹם וְכו'.

וְאִזִּי כְּשִׁשׁוּלְט עַל הָאָדָם חֵס־וְשָׁלוֹם,
וּמְקַבֵּל עוֹד כַּח מְזָה הַשֵּׁם כַּנְ"ל - אֲזִי
נַעֲשֶׂה מִהַשֵּׁם הַנִּלְ: "סִוָּף אָדָם לְמוֹת"
(בְּרִכּוֹת יז), שֶׁהוּא רְאשֵׁי־תַבּוֹת שֵׁם 'סֵא"ל'
הַנִּלְ.

אָבֵל כְּשִׂמְשִׁמְרִין עֲצָמָן בְּכַח הַשֵּׁם הַנִּלְ -
אֲזִי הוּא מְכֶסֶה וּמַסְתָּר, בְּחִינַת:
"אֲתָה סִתַּר לִי", וְגַם "מִצַּר תִּצְרֵנִי"
וְתִשְׁמְרֵנִי.

מה.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, דַּעַת ח"ב ה; צְדָקָה ח"ב ה)

עַל־יְדֵי 'מִפְרָנְסֵי עֲנִיִּים' - נִצּוֹלִין הַמּוֹר־
עַם מִן הַמַּגָּפָה בְּזִכּוֹתָם. גַּם
בְּזִכּוֹתָם: 'מַחֲיֵי־דְגָדְלוֹת' קוֹדְמִין לְמַחֲיֵי־
דְקַטְנוֹת'.

"שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת" (בַּמִּדְבָּר יז, יז)

מו.

(ח"א ט, ב)

וְדַע: "שִׁישׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבָטִים, כְּנֶגֶד
שְׁנַיִם־עָשָׂר מִזְלוֹת" (שְׁמוֹת־רַבָּה טו, ו;
תַּקּוּנֵי־זִהְרֵי לו, נט).

"וְכָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט - יֵשׁ לוֹ נִסְחָא מִיַּחַדָּת
וְשַׁעַר מִיַּחַד, לְכַנֵּס דְרָף שָׁם
תְּפִלְתּוֹ" (שַׁעֲרֵי־הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוֹשֵׁי עַל־יְנִידֵי־לְשַׁבַּח א).

וְכָל 'שֶׁבֶט', מְעוֹרֵר בְּתַפְלָתוֹ כַּח מִזְלוֹ
שְׂבָשְׁנַיִם־עָשָׂר מִזְלוֹת, וְהַמְזָל מְאִיר
לְמַטָּה, וּמְגַדֵּל הַצְּמַח וּשְׂאֵר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים
אֵלָיו.

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ חַז"ל (פְּסָחִים קיח): "קָשִׁין
מְזוֹנּוֹתָיו כְּקַרְיַעַת יַם־סוּף. וּמְקַשָּׂה
זוּגוֹ [כְּקַרְיַעַת יַם־סוּף] וְכו' (סוּטָה ב).

"כִּי הַיַּם־סוּף נִקְרַע לְשְׁנַיִם־עָשָׂר קַרְעִים,
כְּנֶגֶד שְׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבָטִים" (פְּרָקִי־דְרָבִי
אֲלִיעֶזֶר מֵב; תַּקּוּנֵי־זִהְרֵי נח:).

וְ"בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלָתָם, גּוֹרְמִים זוּגָא
דְּקַדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וּשְׂכִינָתָה"

(זהר; פרי-עץ-חיים קריאת-שמע פ"ד; שער-הכוננות שבת, הקדמה; ועוד). ולפי הזיווג שגזרם ב'תפלתו', כן זוכה ל'זיווגו'.

וגם ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים בתפלתם (זהר ויקרא ז:). וכפי שמפרנס לאביו שבשמים ב'תפלתו', כן נותנין לו 'פרנסתו'.

וצריך לזה זכות גדול: שיזכה להעלות תפלתו, דרך שער השיך לשבטו.

וזה (ברכות ה:): "על תפילתי שתהא סמוך למטתי" - הינו: שיתפלל דרך שער המטה שלו.

כי יש "שנים-עשר מטות" (במדבר יז, יז), וכל אחד יש לו שער מיוחד - והתפלל: שלא תתרחק תפלתו מ'מטה' שלו.

וזה לשון 'מטה' - כי 'מטה' לשון זיווג, כמאמר הסמוך: "על מטתי שתהא נתונה" וכו', ו'מטה' הוא בחינת 'זיווג'.

גם 'מטה' היא בחינת 'פרנסה', כמו שכתוב (ויקרא כו, כו): "בשברי לכם מטה להם", כי "שנים-עשר מטות" גזרמין זיווג ומפרנסין, "קשה זיווגן" ו"קשין מזונותיו" וכו'.

"פרח מטה אהרן לבית לוי" (במדבר יז, כג)

מז.

(ח"ב ד, ד-יא)

צריך לקבל החסד בהדרגה, כי רב החסד אי-אפשר לקבל, כי היו בטלים במציאות מחמת רב החסד'.

כי "אין יכולין לקבל רב טובה" (תענית כג), וצריך לעשות כלי וצנור, לקבל על-ידו ה'חסד'. וזה נעשה על-ידי 'יראה', שנעשה חקיקה וצנור לקבל על ידו החסד.

וזה בחינת (במדבר יז, כג): "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי" - הינו: שה'חסד', בחינת 'אהרן' - צריך לקבלו על-ידי ה'פלי', שהוא בחינת 'יראה', "סטרך דלוי" (זהר קרח קעז: ועוד).

וזה גם-כן בחינת "פרחו" (בבא-בבא עד: [שה'צפורים', שהם בחינת נפשות ישראל מבני עמנו שטעו ונתבלבלו אחרי 'חכמי-הטבע' שהטילו ספק ברצון וכו' - עכשו 'פרחו להו' ויצאו לשלום, על-ידי ה'אבן טוב', בחינת ה'רצון' שנתגלה עתה], בחינת: "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי".

הינו: בחינת השפעת החסד על-ידי ה'יראה', שנעשה על-ידי 'התגלות-הרצון'.

[נ"ב. נראה לפרש בפשטות: על-ידי 'מחלקת קרח ועדתו', נתבלבלו בני-ישראל מאמונתם ברצון השם אשר בחר בצדיקיו צדיקי-האמת ורצה בדבריהם וכו' - על-ידי שהטילו ספק ב'אמונת-הרצון' וכו', ובמשה רבנו שהוא 'שרש-הרצון', כמבאר שם.]

ועל-ידי ש"פרח מטה אהרן" וכו' - נתחזקו בני-ישראל באמונת-הרצון. ואזי 'פרחו להו' בני-ישראל לשלום מ'חכמי-הטבע' האלו; ונשפע ה'חסד', הינו: שנתגלה בחינת 'אהרן-חסד', על-ידי "לבית לוי", שהוא המטה של 'שבט לוי', בחינת 'יראה' - שהוא הפלי לקבל ה'חסד'.

"וְאֵנִי הִנֵּה לִקְחָתִי אֶת אֲחִיכֶם הַלְוִיִּם,
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר יח, ו)

מח.

(חיי-מוהר"ן שצה)

'יעקב' למד עם כל בניו דרכי האמונה
הקדושה, כי היו כלם צדיקים.

אך אף-על-פי-כן חקר בדעתו למי למסור
כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו
ללוי, ולכלם מסר ראשי-פרקים.

ועל-כן 'שבט לוי' היו דבוקים וחזקים
בהאמונה הקדושה יותר
מכלם, ועל-כן "לא טעו בעגל" (שמות לב, כו);
יזמא סו: רש"י במדבר א, מט; במדבר-רבה א, יב), וגם
"לא היה עליהם שום עבודת מצרים"
(שמות-רבה ה, טז).

"ברית מלח עולם הוא" (במדבר יח, יט)

מט.

(ח"א ד, בסוף)

על-ידי קרבתו להצדיק שהוא 'ברית
מלח עולם" (במדבר יח, יט) - פולט
הדמים הרעים, העצבות והתאוות. [ענין
לקוטי-הלכות, דם א, י; מליחה א].

נ.

(ח"א כג, ב-ג)

ודע: שעל-ידי תקון ברית-קדש' - נצול
מ'פנים דסטרא-אחרא'. על-ידי דם
ברית' - נתתקן דם נדה', תאוות-מזון.

כמו שכתוב (זכריה ט, יא): "גם בדם
בריתך" - על-ידי 'ברית'.

"שלחתי אסיריך מבור" (שם) - "בור, דא
טחול" (תקוני-זהר פה.), 'מרה-
שהורה', "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז).

כי 'ברית' - הוא בחינת 'מלח', הממתיק
מרירות ועצבון הפרנסה, פמובא בזהר
(ויחי רמא): "אלמלא מלחא לא הוי עלמא
יבלי למסבל מרירותא". וזהו (במדבר יח, יט):
"ברית מלח עולם הוא".

וזהו (ויקרא ב, יג): "אל תשבית מלח ברית
אלקיך" - כי על-ידי-זה נתקשר
ב'אלקות', ונתפרש מ'עבודת-אלילים' וכו'.

וזה (כתבות סו:): "מלח מזון חסר" - כי על-
ידי 'מלח' נתמעט אצלו 'תאוות-
מזון'.

וזהו (דברים לג, כז): "ויגרש מפניך אויב" -
'מפניך-דקדושה'. "ויאמר השמד" -
הינו 'תאוות-מזון'.

כי כל ישראל נקראים 'צדיקים' על-שם
ה'ברית'. ובשביל-זה כש'מגרש
מ'פניהם דקדושה' את ה'אויב', הוא מפיל
אותם האויבים, ב'פנים דסטרא-אחרא' -
הינו: "השמד".

נמצא: כל צדיק וצדיק, כשהקדושי-
ברוד-הוא רוצה לגרש אויביו של
צדיק - הוא מפיל את האויב ב'תאוות-מזון'.

כי 'צדיק' הוא "ברית עולם" (תקוני-זהר
פה.). וזה האויב של צדיק שחולק על
צדיק, אין לו 'מלח' להמתיק מרירותו, כי
"מלח מזון חסר", כי עקר 'תאוות-מזון'
שנתמעט, אינו אלא על-ידי 'ברית'.

ובשביל-זה: 'זבולון' שהיה אוהב
ל'יששכר' - נאמר בו (דברים

לג, יח): "שִׂמְחָה זְבוּלוֹן". "שִׂמְחָה" - הַפָּדָה בְּעֶצְבוֹן".

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרָכוֹת ח. יבמות סג): "מָצָא אוֹ מוֹצֵא".

כִּי ה'פִּרְנָסָה' הוּא בְּחִינַת 'אִשָּׁה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סנהדרין פא.): "הַיִּירֵד לְפִרְנָסַת חֲבֵרוֹ, כְּאִלּוּ בָּא עַל אִשְׁתּוֹ".

ו'פִּרְנָסָה' שֶׁהוּא "בְּעֶצְבוֹן" - הִיא בְּחִינַת (קהלת ז, כו): "מוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמְּוֹת אֶת הָאִשָּׁה", בְּחִינַת "מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא" שֶׁצְרִיךְ לְהַמְתִּיקָה עַל־יְדֵי 'מְלַח', כְּנֶזֶר-לְעֵיל: "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי יָכִיל עֲלֵמָא לְמִסְבַּל מְרִירוֹתָא".

וְעַל־כֵּן לְהַפִּיךָ ב'פִּרְנָסָה' דְקַדְשָׁה, כְּתִיב (משלי יח, כב): "מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב". "טוֹב" - בְּחִינַת 'צְדִיק', בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח", שֶׁהוּא מִמְתִּיק 'מְרִירוֹתָא, הֵינּוּ: 'תְּאוֹת וְעֶצְבוֹן הַפִּרְנָסָה'.

[עין 'לקוטי־הלכות', נטילת־יָדַיִם לְסַעוּדָה ו, סא-סב; דם א, י; מליחה א; שתפין ד, א-ג].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ב יִתְרוֹ תִקְצַב: הַעוֹלָם מְלֵא צַעֲקוֹת וְגִיחוֹת בְּלִי שַׁעוֹר, וְכֵלָם צוֹעֲקִים מְמוֹן, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק בְּקוֹלוֹת מְשׁוֹת, כְּאִלּוּ לֹא חָסַר יוֹתֵר מִכָּל הַעוֹלָם, עַד שֶׁכִּמְעַט יוֹצֵאת נִפְשָׁם מֵעַמְק מְרִירוֹתָם. וְחִיּוּתָם בְּנֶס, עַל־יְדֵי חִיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּדַרְכֵי־נִפְלְאִים מ'בְּרִית מְלַח עוֹלָם', אֲשֶׁר "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי יָכִיל עֲלֵמָא לְסַבַּל".

וְצְרִיכִין לְזַכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב - כִּי כָל מֵה שֶׁזּוֹכְרִים זֹאת יוֹתֵר: "שֶׁעַקֵר הַחִיּוֹת מֵהַצְדִּיק יְסוּד עוֹלָם הַמְּמַתִּיק בְּכָל עַת מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא" - עַל־יְדֵי־זֶה מְמַשִּׁיכִין עַל עֲצָמוֹ 'חִיּוֹת־דְקַדְשָׁה' בְּיוֹתֵר, וּמְמַתִּיקִים מֵעֲצָמוֹ הַמְּרִירוֹת בְּהַמְתִּיקוֹת יִתְרוֹת. כִּי בְּנִדְאֵי: כָּל אֶחָד כְּפִי קְרוֹבוֹ לְהַצְדִּיק, וְכִפִּי אֲמוֹנָתוֹ בּוֹ, כְּמוֹ־כֵן נִמְתָּק מְרִירוֹתוֹ יוֹתֵר].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, א בַּמִּדְבָר תִּקְצַב: וּמִמָּה תִרְאֶה וְתִבִּין מֵה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם לֹא הָיָה לָךְ לֶחַ כְּזֶה וְעֲצוֹת כְּאִלּוּ, אִיךְ הָיָה בְּלִתִּי אֲפָשֶׁר לְסַבַּל מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא.

וְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַלְשׁוֹן־הַקְדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁגָּלָה הוּא ז"ל בְּלִשׁוֹנוֹ־הַקְדוֹשׁ (ח"א כג ה"ל): ש'הַמְדַת־הַמְמוֹן, הוּא 'מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא', 'מֵר מִמְּוֹת', וְהוּא נִמְשָׁךְ מ'פְּנֵם־הַבְּרִית, וְאִי־אֲפָשֶׁר לְהַמְתִּיקוֹ כִּי אִם עַל־יְדֵי "בְּרִית מְלַח עוֹלָם" שֶׁהוּא הַצְדִּיק־הָאֱמֵת.

תִּדַע וְתִאֱמִין: שֶׁכָּל הַעוֹלָם מְלֵא מְרִירוֹת יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, מֵה נִשְׁיב לְהַשֵּׁם אֲשֶׁר אָנוּ זוֹכִים לִידַע מֵהַצְדִּיק־הָאֱמֵת יְסוּד הַעוֹלָם, שֶׁהוּא מְמַתִּיק הַמְּרִירוֹת שֶׁל כָּל הַעוֹלָם בְּלוֹ. וּבְנִדְאֵי הַחוֹסִים בְּצִלוֹ וּמִתְקַרְבִּים אֵלָיו, נִמְתָּק מֵהֶם הַמְּרִירוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ה מְצַרַע תִּקְצַד: וְדַע וְהִיאֲמוֹן: שֶׁמִּקְטָן שֶׁבְּקִטְנִים עַד גְּדוֹל שֶׁבְּגְדוֹלִים, בְּלֵם צְרִיכִין לְסַבַּל מְרִירוֹת גְּדוֹל בְּכָל יוֹם בְּזֶה הַעוֹלָם, כָּל אֶחָד לְפִי עֵרְכוֹ. אִךְ "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלֵמָא יָכִיל לְמִסְבַּל מְרִירוֹתָא".

וְמֵה גְדֻלוֹ חֲסָדֵי הַשֵּׁם, שֶׁאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל הַצְדִּיק־הָאֱמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", שֶׁהוּא מְמַתִּיק הַמְּרִירוֹת שֶׁל כָּל הַעוֹלָם, וְהֵם מְשַׁלְּמִים לוֹ רְעָה תַּחַת טוֹבָה וְחוֹלְקִים עָלָיו, יְסַלַח לָהֶם הַשֵּׁם, וּבְרוּךְ־הַשֵּׁם שֶׁאָנוּ נִצְלָנוּ מִזֶּה.

גְּעוּזוֹאֲלֵד! דוּ וַיִּיָּסֵט גְּאָרְנִישֵׁט נְוֵאס ס'טוֹט זִיךְ אוֹיף דְּעֵר וְדַעֲלֵט [אֶהָה! אֵינְךָ יוֹדַע כְּלַיִם מֵה שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם] וְכוּ'. וְהִרִי אָנוּ רוֹאִים: שֶׁכָּל מִי שֶׁרוֹדֵף בְּיוֹתֵר אַחַר הַעוֹלָם־הַזֶּה, חִיּוֹ מְרִים בְּיוֹתֵר.

וְאִם גַּם אַתָּם אֵינְכֶם נְקִיִּים לְגַמְרֵי מִתְאוֹת עוֹלָם הַזֶּה־וְהַבְּלִיּוֹ - עַל־כָּל־פְּנֵים אַתָּם יוֹדְעִים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב: שֶׁהַכֹּל הֶבֶל וְרִיק, וְאַתָּם יוֹדְעִים מֵהַצְדִּיק־הָאֱמֵת הַמְּמַתִּיק הַמְּרִירוֹת, וְכָל תְּקוּנָתְכֶם אֵלָיו, וְכָל מַגְמַת פְּגִיעַתְכֶם לִילְךָ בְּדַרְכֵי־הַקְדוֹשִׁים, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה נִצְלָתְכֶם מִכַּפָּה וְכַמְּה מִיְנֵי מְרִירוֹת בְּלִי שַׁעוֹר בְּעוֹלָם־הַזֶּה וּבְעוֹלָם־הַבָּא].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ב וַיְחִי תִקְצוֹ: וְכָל מִכְתָּבֶיךָ, בְּלֵם שֶׁפָּה אַחַת לָהֶם, צוֹעֲקִים בְּקוֹל מֵר עַל מְרִירוֹת עוֹלָם־הַזֶּה הַמְּלֵא יְגוֹנוֹת הַעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, לֹא רָאִי זֶה כְּרָאִי זֶה, אֲבָל בְּלֵם סוֹבְלִים מְרִירוֹת גְּדוֹל. וְכָל מִינֵי מְרִירוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד בְּגוּף וְנַפְשׁ וּמְמוֹן, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִה'רַע־הַכּוֹלָל', שֶׁהוּא ה'תְּאוּה־הַכְּלָלִית', אֲשֶׁר עָלֶיךָ נֵאֱמַר: "וּמוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמְּוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים" וְכוּ'.

אִךְ בְּזֶה בְּעֶצְמָהּ, יֵשׁ לָךְ וְלָנוּ לְשַׁמַּח - מֵאַחַר שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מ'מְלַחָא הַמְּמַתִּיק מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא", אֲשֶׁר עַל זֶה נֵאֱמַר: "אֲלֻמְלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלֵמָא יָכִיל לְמִסְבַּל מְרִירוֹתָא".

ואם אָמַנְם צר לך מאד בני חביבי - עם-כִּלְיָהּ, בְּזַה לְבַד רְאוּי לך לְהַחִיּוֹת אֶת-עַצְמְךָ, מֵה שְׁאַתָּה מְרַגֵּשׁ עַל-כֹּל-פְּנִיּוֹת הַמְרִירוֹת, וּבִשְׂבִיל-זֶה אֶתָּה צוֹעֵק כָּל-כֹּף. וְזֶה בַעֲצֻמוֹ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַ"בְּרִית מְלַח עוֹלָם" הַמְּמַתִּיק הַמְרִירוֹת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה בַעֲצֻמוֹ מְרַגֵּשִׁין הַמְרִירוֹת בְּיוֹתֵר, כִּדְרָךְ כָּל הַרְפוּאוֹת שֶׁמְתַלְבְּשִׁים בְּדַבָּרִים מְרוֹרִים, שֶׁכְּשֶׁמִּנְחִין הַרְטִיָּה עַל הַמִּכָּה, מִתְחִלִּין לְהַרְגִישׁ הַפָּאָב יוֹתֵר וְכוּ'.

[עָלִים-לְתוֹפָה, יוֹם ד' רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ תַּמּוּז תר"ב:] מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, רוֹאִין בְּדְרָךְ בְּיוֹתֵר, בַּפָּרֶט בְּכַרְפִּים הַגְּדוֹלִים כְּמוֹ פֶה - צַעֲקַת כָּל אֶחָד וּמְרִירוֹתוֹ עַד לְשִׁמּוֹת יַגִּיעַ. וְהַמְבִּין שׁוֹמֵעַ, שֶׁבַּפְּנִימְיוֹתָם צוֹעֲקִים: "מֵה הַתְּכַלִּית? וּמֵה יִהְיֶה בְּסוֹפֵנוּ? וְכוּ'.

אך בְּחִיצוֹנוֹת שׁוֹמְעִים בְּיוֹתֵר צַעֲקַת הַמְּצִיָּאָה שֶׁמוֹצֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהוּא עֵנִין: "וּמוֹצֵא אֲנִי מִרְמֵת אֶת הָאִשָּׁה", שֶׁהוּא הַפְּרִנְסָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּמִזְוֹת סג:). וְגַם כִּפְשׁוּטוֹ מֵה שֶׁסּוֹבְלִים מִמֶּנָּה, וְהַעֲקָר בְּדַבַּר הַפְּרִנְסָה'. וְרוֹאִים בַּחוּשׁ מֵה שֶׁאָמַר אֲדָמוּר ז"ל (ה"א כ"ג ה"ל): "שְׂאֵלְמָלָא מְלַחָא, לֹא הוּי עֲלָמָא יָכִיל לְמַסְבֵּל מְרִירוֹתָא".

זֹאת נִחְמָתִי בְּעֵנִי: מֵה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ בְּבִירוֹר כְּלִיָּהּ. וּבַחֲסָדֵי-הַשֵּׁם הַגְּדוֹלִים, הוֹדִיעַ לִי מֵה"בְּרִית מְלַח עוֹלָם" הַמְּמַתִּיק כְּלִיָּהּ, מֵה נִשְׁיֵב לְהַשֵּׁם כָּל תַּגְּמוּלוֹהֵי עֲלֵינוּ.

[עָלִים-לְתוֹפָה, א תַּצֵּא תר"ג:] וְעַתָּה בְּנִי! רֵאָה וְהִבֵּן וְחַכֵּם! וְזָכֵר הֵיטֵב כָּל מֵה שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּזֶה: כִּמֵּה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ וּלְהַתְחַזֵּק וּלְבַטֵּחַ בַּחֲסִדוֹ יִתְבָּרַךְ. וּלְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּכַפְלִים, כִּמֵּה וְכִמֵּה גָבַר עֲלֵינוּ חֲסִדוֹ, שֶׁנִּצְלָנוּ מִלְּהִיוֹת מְתַנַּגֵּד וְחוֹלֵק עַל הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", שֶׁכָּל הַמְּתַקַּת מְרִירוֹתָא דְעֲלָמָא עַל-יְדוּ'.

"אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ" (בַּמְדָּבָר יח, ב)

נא.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן וּמִים-אֲחֵרוּנִים ג, י - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א לד, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת בְּהַנִּים) **'יִשְׂרָאֵל'** נִקְרָאִין (אִיּוֹב לא, ב): "חֲלַק אֱלֹהֵי מַמְעַל", בְּחִינַת (דְּבָרִים לב, ט): "כִּי חֲלַק ה' עִמּוֹ".

וְכֵן 'הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ' נִקְרָא 'חֲלַקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תְּהִלִּים טז, ה): "ה' מִנַּת חֲלַקֵי וְכוּסֵי" וְכוּ', בְּחִינַת (בַּמְדָּבָר יח, כ): "אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ".

כִּי עַל-יְדֵי שֶׁבָּחַר בְּנוּ, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מָסַר רְצוֹנוֹ בְּיַדְנוּ וְהַמְּשַׁלָּה בְּיַדְנוּ שִׁיְהִיָּה רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנֵנוּ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיד, ב): "יִשְׂרָאֵל מִמְּשַׁלּוֹתֵינוּ", בְּחִינַת (מוֹעֵד-קָטָן טז:): "מִי מוֹשֵׁל בִּי צְדִיק", כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב כְּלִיָּהּ בַּמְּאֵמֶר הַנַּ"ל.

נִמְצָא: שִׁיִּשְׂרָאֵל הֵם כְּבִיכּוֹל מוֹשְׁלִים בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ כְּנַ"ל.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ' כְּבִיכּוֹל: 'חֲלַקְם וְנִחַלְתֶּם' שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנַ"ל, בְּחִינַת: "אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ" וְכוּ'.

כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם 'חֲלַק וְנִחַלָּה' שֶׁהִיא שְׁלוֹ, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בּוֹ לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּרְצוֹנוֹ - כְּמוֹ-כֵּן כְּבִיכּוֹל, יִשְׂרָאֵל הֵם מוֹשְׁלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'חֲלַקְם וְנִחַלְתֶּם' כְּנַ"ל.

וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ הַיְּוֹנִים (בְּרֵאשִׁית-דָּבָר ב, ד): "כְּתִבּוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר, שְׂאִין לָכֶם חֲלַק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" - כִּי הֵם רָצוּ לְבַטֵּל הַמְּשַׁלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מוֹשְׁלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל, וְעַל-כֵּן רָצוּ שִׁיִּכְתְּבוּ יִשְׂרָאֵל שְׂאִין לָהֶם חֲלַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין לָהֶם מְשַׁלָּה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת 'חֲלַק וְנִחַלָּה' כְּנַ"ל, בְּחִינַת: "אֲנִי חֲלַקְךָ" וְכוּ'.

כִּי רָצוּ חֲסוֹשֵׁלּוֹם לְבַטֵּל הַמְּשַׁלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שֶׁהַתְּגַבְּרוּ לְהַשְׁפִּיחַ תּוֹרָתוֹ - שֶׁעַקֵּר הַמְּשַׁלָּה שֶׁלָּנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִיָּה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ 'חֲלַקְנוּ וְנִחַלְתָּנוּ', הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמָּסַר בְּיַדְנוּ 'תּוֹרָתוֹ' שֶׁהִיא 'רְצוֹנוֹ', וְהֵם רָצוּ לְבַטֵּל זֹאת חֲסוֹשֵׁלּוֹם.

נב.

(לקוטי הלכות, מצרנות ג, ד)

החלק שנותנין לכהנים וכו' ולעניים - הם 'חלק השם-יתברך', פאלו נותנין לו יתברך.

כי "כהנים משלחן גבוה קא זכו" (ביצה כא. יבמות פז. קדושין נב: בבא-קמא יב: יג. מנחות ו. חלין קכ. ערכין כד:), פמו שכתוב (במדבר יח, כ): **"אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל"**.

וכן כל מה שנותנין לעניים, נותנין להשם-יתברך, בבכול, פמו שכתוב (משלי יט, ז): **"מלזה ה' חונן דל" וכו'.**

נמצא: שפזה שמקימין 'מצוות המתנות' מן התבואה - בזה מרימין ומעלין כל התבואה להשם-יתברך, שהוא פלו אחד פלו טוב, על-ידי שנותנין לו חלקו שצוה לתן חלקו לכהן וכו' ולעני.

"ועבד הלוי הוא" (במדבר יח, כג) - ענין 'שירת הלויים' -

מצות-עשה: להיות הלויים מתעסקין בעבודת בית-המקדש, להיות שומרים וכו', ולשורר בכל יום על הקרבן שנאמר: "ועבד הלוי הוא" וגו'. (ספר המצות להרמב"ם מ"ע כג; ספר החנוך מצוה טצד; סמ"ג מ"ע קסט)

נג.

(ח"א יג, א)

להמשיך השגחה שלמה, אי-אפשר אלא עד שישבר תאוות-מזון, ושבירתה הוא על-ידי צדקה.

כי איתא בזהר (פנחס רכד): **"רוחא נחת לשפך חמימא דלבא, וכד נחת רוחא, לבא מקבל לה בחדוה דנגונא דלויאי"**.

"רוחא" - זה בחינת צדקה, שהיא רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), על-ידי מקררין המימות תאוות-מזון.

וזה בחינת (תהלים עו, יג): **"יבצר רוח נגידים"** - שה'רוח' ממעט תאוות ה'נגידות' וה'עשירות'.

"נגונא דלויאי" - זה בחינת 'משא-זמתן באמונה' - ש"שמח בחלקו" (אבות פ"ד מ"א), ואינו אץ להעשיר. כי ה'נגינה' זה ה'משא-זמתן', פמו שכתוב (שם פא, ג): **"שאו זמרה ותנו תף"**.

"חדוה" - זה ש"שמח בחלקו".

נד.

(ח"א רנו)

עקר ה'נגון', הוא מבחינת שבט לוי' שהיו מנצחים בשיר, שהם מ'בני לאה'.

ואז פשנולד לוי נאמר (שם כט, לד): **"הפעם ילוח אישי אלי"** - כי על-ידי שנולד ל'לוי' "שהוא סטרא דנגונא" (זהר שמות יט.) - על-ידי-זוה בחינת ה'המשכה', שילוח ומשך אליה.

ועל-כן נגינה' שנשתלשל ויורד משם, מבחינת "ועיני לאה רבות", יש לו פח למשך, בבחינת: **"הפעם ילוח"**.

נה.

(ח"א רלז)

עקר ה'נגון' וה'פלי-שיר' הביא לוי' לעולם, פמובא בזהר (שמות יט.): **"שעקר הנגון מסטרא דלויאי"**.

וזה שאמרה לאה (בראשית כט, לד): **"הפעם ילוח אישי אלי"** - שעתה הפעם

שְׁנוּלַד לְלוֹי, שְׁעַל־יָדוּ בָּא בְּחִינַת הַנְּגוּן וּבְכֵי־
 שִׁיר לְעוֹלָם, "הַפַּעַם יִקְוֶה אִישֵׁי אֵלֵי" בּוֹדֵאֵי
 - כִּי הַתְּחַפְּרוֹת שְׁנֵי דְבָרִים הוּא עַל־יְדֵי נְגוּן
 וּבְכֵי־שִׁיר, וְהֵבֵן.

וְזֶה בְּחִינַת 'כְּלֵי־זָמֶר' שְׁמַנְגְנִין עַל 'חַתְנָה'.

נו.

(ספר-המדות, נגינה ח"ב ב)

הַלְוִיִּים הִיָּה לָהֶם לְכֹל יוֹם נְגוּן מִיַּחַד,
 וְעִבְדוּ בְּגִלּוֹת נְשִׁתְּכֶהוּ הַנְּגוּנִים.
 וּבְשִׁבְעָה אֵיזָהוּ שֶׁבַר עַל אֵיזָהוּ אִמָּה, אִזִּי
 מִתְנוּצֵץ הַנְּגוּן שֶׁל הַלְוִיִּים שֶׁהוּא כְּנֹגֵד
 הַשֶּׁבַר הַזֶּה.

לקוטי תפלות

פרשת קרח

מפתח התפלות

וּשְׁנֹזְפָה עַל-יְדֵי הַמַּחֲלָקָת, לָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה (ח"א סא).

[ד] "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וּכְעֶדְתּוֹ", "כָּל הַמַּחְזִיק
בְּמַחֲלָקָת עֹבֵר בְּלֹא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא יִהְיֶה
כְּקֹרַח וּכְעֶדְתּוֹ" - שְׁנֹזְפָה לְמִדַּת הַשְּׁלוֹם,
וְלִהְיוֹת תָּמִיד 'אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם';
וְנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִנְּצָחוֹן וּמַחֲלָקָת (ח"א צד).

[ה] "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וּכְעֶדְתּוֹ", "כָּל הַמַּחְזִיק
בְּמַחֲלָקָת עֹבֵר בְּלֹא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא יִהְיֶה
כְּקֹרַח וּכְעֶדְתּוֹ" - שְׁנֹזְפָה תָּמִיד לְאַחֵז בְּמִדַּת
הַשְּׁלוֹם, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל אָדָם
לְחִבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ; וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם
מַחֲלָקָת אֶפְלוּ בָּלָב; וְיִתְחַבְּרוּ כָּל הַהֶפְכִּים
יַחַד, וְיִכְלְלוּ כֻלָּם בְּדַעַת אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
הַשֵּׁם (ח"א צה).

[א] "וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם רַב לָכֶם"; "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה'
הוּא הַקְּדוֹשׁ" - שְׁנֹזְפָה שְׁלֵא יִכְנַס בְּלִבּוֹ
שׁוֹם הַרְהוּר עַל הַצְּדִיקֵי-אֱמֶת, רַק לְהֶאֱמִין
בָּהֶם תָּמִיד בְּאִמוּנָה-שְׁלֵמָה (ח"א ה).

[ב] "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ";
"וַיַּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִּישׁוּ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים" -
שְׁנֹזְפָה עַל-יְדֵי 'מַחֲאֵת-כַּפַּיִם' בַּתְּפִלָּה, לְבַטֵּל
כָּל מִינֵי מַחֲלָקָת (ח"א מו).

[ג] "וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם רַב לָכֶם"; "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה'
הוּא הַקְּדוֹשׁ" - שְׁנֹזְפָה לְ'אִמוּנַת-חֲכָמִים'
בְּשִׁלְמוֹת, וּלְתַקֵּן פְּגַם אִמוּנַת-חֲכָמִים; וְנֹזְפָה
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁלוֹם, וְלַהֲנַצֵּל מִכָּל מִינֵי
מְרִיבוֹת וּמַחֲלָקָת, וְשֵׁלֵא יִזִּיק לָנוּ הַמַּחֲלָקָת;

וּתְבַטֵּל חֶרֶב וְהָרַג וְאַבְדוֹן מִן הָעוֹלָם,
וּתְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְנַתַּתִּי
שְׁלוֹם בְּאַרְצְךָ, וְחֶרֶב לֹא תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם".

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"וַיִּקְהַלּוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ

אֱלֹהִים רַב לָכֵם" (במדבר טז, ג)

"וַהֲיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

שִׁנְזָפָה לְאֻמוֹנַת-חַכְמִים' בְּשִׁלְמוֹת, וּלְתַקֵּן פְּגָם
אֻמוֹנַת-חַכְמִים' - וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ שְׁלוֹם, וּלְהַנְצִיל
מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקוֹת, וְשֵׁלֵא יִזְיַק לָנוּ הַמַּחְלָקוֹת,
וְשִׁנְזָפָה עַל-יַדֵּי הַמַּחְלָקוֹת, לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה

אָנָּה יְהוָה, מָלֵא רַחֲמִים, חוֹמַל דְּלִים,
שׁוֹמֵעַ אֲנָקַת אֲבִיוֹנִים, חוֹס וְחַמֵּל
עֲלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לְמַעַן חֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים, לְמַעַן הַצְּדִיקִים
הָאֲמֵתִים.

וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְזַכְּנוּ מְהֵרָה
לְאֻמוֹנַת-חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת
בְּאֵמֶת, וְתַעֲזָרְנוּ לְתַקֵּן פְּגָם אֻמוֹנַת-חַכְמִים
שֶׁפָּגַמְנוּ מִנְּעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וּתְמַחֲרֵנוּ מִכָּל הַגְּלוּלִים וּמִכָּל הַטְּנָפֹת,
הַנִּמְשָׁכִים וְעוֹלִים אֶל הַמַּח
חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, עַל-יַדֵּי פְּגָם אֻמוֹנַת-חַכְמִים.

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, נִפְּגָם דַּעֲתָנוּ
וְנִתְבַּלְבַּל מְאֹד, עַל-יַדֵּי פְּגָם אֻמוֹנַת-
חַכְמִים, אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹלִים בְּכָל-עֵת
עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל הַמַּח, וּמְסַבְּבִין אֶת
דַּעֲתָנוּ, וּמְעַקְמִים וּמְבַלְבְּלִים אֶת דַּעֲתָנוּ
וּלְבַבְנוּ מְאֹד.

⊗ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ה, 'בפחצרות')

"וַיִּקְהַלּוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ

אֱלֹהִים רַב לָכֵם" (במדבר טז, ג)

"וַהֲיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

שִׁנְזָפָה שִׁלָּא יִכְנַס בְּלִבְנוּ שׁוֹם הִרְהוּר עַל הַצְּדִיקֵי-
אֵמֶת - רַק לְהֵאֱמִין בָּהֶם תְּמִיד בְּאֻמוֹנָה-שְׁלָמָה

אָנָּה יְהוָה, אַל תַּעֲשֶׂה עִמִּי כַחֲטָאִי, וְאַל
תְּדִינֵנִי כַמַּפְעָלִי, וַעֲשֵׂה לְמַעַנְךָ
וְלֹא לְמַעַנִּי, וּמֵלֵא בְקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים.

וְזַכְּנִי, שְׁלֵא יִכְנַס בְּלִבִּי שׁוֹם קִשְׂיָא
וְהִרְהוּר כָּלֵל עַל הַצְּדִיקֵי-אֵמֶת,
וְעַל הַמַּחְלָקוֹת שְׂבִינֵיהֶם. רַק אֲזַכָּה
לְהֵאֱמִין בָּהֶם תְּמִיד בְּאֻמוֹנָה-שְׁלָמָה
בְּאֵמֶת.

⊗ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מז)

וח"א מז, 'מחאת כפים בתפלה')

"וַהֲיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

"וַיִּבְדֵּל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוּ קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים"

(דברי-הימים א כג, יג)

שִׁנְזָפָה עַל-יַדֵּי 'מַחְאֵת-כַּפַּיִם' בְּתַפְלָה -
לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקוֹת

וּתְזַכְּנוּ עַל-יַדֵּי מַחְאֵת-כַּפַּיִם, לְהַמְתִּיק
כָּל הַדִּינִים שְׂבָעוּלָם. וְנִזְכָּה
לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקוֹת מִן הָעוֹלָם, וַהֲיָה
נִכְלָל שְׂמֵאל בַּיָּמִין, וְתַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל
בְּעוֹלָם.

אויב דבר וחרב ורעב ויגון, והסר שטן
מלפנינו ומאחרינו.

הצילנו נא מיד אויבינו ורודפינו,
בגשמיות ורוחניות. הצילנו
מכל החולקים והשונאים, ומכל
המלשינים הדוברים רע על נפשנו, ומכל
המקטרגים, ותסכר את פיהם, "ולא
תעשנה ידיהם תשיה".

וכל הקמים עלינו לרעה, מהרה הפר
עצתם וקלקל מחשבתם, ויקים
בהם מקרא שכתוב: "עצו עצה ותפר,
דברו דבר ולא יקום, פי עמנו אל".
ונאמר: "יהוה הפיר עצת גוים, הניא
מחשבות עמים".

ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים,
שלא יזיק לנו המחלקת כלל,
לא בגשמיות ולא ברוחניות.

רק נזכה על-ידי המחלקת, לשוב
בתשובה שלמה על כל חטאינו
ועונותינו ופשעינו, ובפרט על פגם
אמונת-חכמים, אשר פגמתי בכבוד
חכמים-אמתיים, ובספריהם-הקדושים,
ולא האמנתי בהם בשלמות באמת, והיו
דבריהם אצלי למותר, ולא היו יקרים
וחשובים בעיני דבריהם וספריהם
הקדושים.

אנא יהוה, זכני ברחמיך הרבים לתקן
כל-זה, שאזכה לחוס על נפשי,
ולהסתכל על עצמי היטב, ולהבין
ולהשכיל מתוך המחלקת שחולקים עלי,
עד היכן פגמתי באמונת-חכמים, ולשוב

סבנו גם סבנונו, וימרו את חיינו
מאד, בקשיות, ובלבולים,
ומחשבות-זרות, ושגעון, וטרוף-הדעת,
ועקמימות הלב, הרבה מאד. הביטה
בעניינינו, פי רבו מכאובינו וצרות לבנו.

אבינו מלך קל חי וקים, רחם עלינו
ברחמיך הרבים, ברחמיך
העצומים, ברחמיך הגדולים, ברחמיך
הטובים. "פי לא על צדקותינו אנחנו
מפילים תחנונינו לפניך פי על רחמיך
הרבים". "רחמיך רבים יהוה כמשפטיך
חיינו".

וטחר רעיונינו ולבנו לעבודתך באמת,
ותגרש ותרחק ותבטל מדעתנו
ומלבנו, כל מיני בלבולים רעים, וכל
מיני מחשבות-רעות שהרגלנו בהם.

ונזכה לטהר ולכבס ולרחץ את מחנו
ומחשבתנו ולבנו, מכל מיני
טנפות ולכלוכים, ומכל העשנים
סרוחים, ולא יעלו ולא יבואו על לבנו
ודעתנו כלל.

ונזכה לקדש את מחנו ומחשבתנו
ולבנו מעתה, בקדשה ובטהרה
גדולה, ונזכה למחשבות קדושות תמיד,
בלי שום בלבול-הדעת כלל.

ותרחם עלינו ותושיענו אבינו
שבשמים, אדון כל, אדון
השלום, מלך שהשלום שלו. ותמשיך
עלינו ברכה וחיים ושלום.

ותצילנו מכל מיני מריבות ומחלקת,
והגן בעדנו, והסר מעלינו

בתשובה שלמה על-זה, ולתקן כל מעשי מעתה.

ואזכה לקים דברי החכמים האמתיים, ולבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל.

ואזכה שיחזרו ויחשבו בעיני כל ספריהם הקדושים, ויהיו יקרים בעיני מפז ומפנינים, וכל חפצים לא ישוו אצלי, נגד כל ספר וספר מדברי החכמים האמתיים. ויתרבו מאד הספרים הקדושים בעולם עד אין קץ.

ונזכה על-ידי תשובתנו בשלמות, שיהיה נעשה על-ידי-זה ספר קדוש למעלה בעולם העליון, כמו שכתוב: "אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו, ויקשב יהוה וישמע, ויכתב ספר זכרון לפניו, ליראי יהוה ולחושבי שמו".

ותזכנו מעתה לאמונת חכמים באמת בשלמות בכל הבחינות. ונזכה, שיתחברו ספרים הרבה דקדשה, ויתחדשו בכל-פעם, ספרים הרבה בתורתנו הקדושה, ויהיה לנו אמונה שלמה בכלם.

ולא יהיה אצלנו למותר, שום ספר המדבר מעניני תורתנו הקדושה. הן המדברים בפשט, רמז, דרוש, סוד. הן ספרי המפרשים והמבארים. הן ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות. הן ספרי מוסר. הן ספרי תפלות ותחנונות ובקשות וודוים ושירות ותשבחות להשם יתברך.

וכל מיני ספרים המדברים בעניני תורתנו הקדושה, כלם יהיו חשובים ויקרים בעינינו מאד, כל ספר וספר. הן אותן שנתחברו כבר, הן העתידים להתחבר.

כי כלם מכרחים להעולם, ואנו צריכים כלם, כי הם חיינו וארך ימינו, וכלם עומדים ברום עולם, ומשמיעים ביראה יחד בקול, דברי אלהים חיים ומלך עולם.

כלם אהובים, כלם ברורים, כלם קדושים. וכלם מדברים מרצונך הטוב הגנוז בתורתך הקדושה, וכלם מעוררים לעבודתך וליראתך, וכלם "נחמדים מזהב ומפז רב, ומתוקים מדבש ונפת צופים".

רבנו של עולם, הצילני מפת לצים, ותשמרני תמיד ותצילני, שלא אלעיג ולא אתלוצץ חסו-שלום, משום ספר מתורתך הקדושה. ותצילני מענש הקשה והמר, המגיע להמלעיג על דברי-חכמים, שהוא נדון בצואה-רותחת רחמנא-ליצלן.

הצילני נא, שמרני נא, שלא אפשל בעון זה חסו-שלום לעולם, שמרני שלא אפנה בגחלתן של חכמים-אמתיים דקדשה. ואזהר בכבודם תמיד. ולא יהיה עלי שום קפדא, משום חכם-אמתי דקדשה.

מלא רחמים, מלא משאלותי לטובה ברחמים, וזכני מהרה לאמונת-חכמים בשלמות באמת בכל הבחינות.

וְתִזְרַק עָלֵינוּ מִיַּם טְהוֹרִים, וְתִטְהַרְנוּ מִכָּל טְמְאוֹתֵינוּ וּמִכָּל גְּלוּלֵינוּ, כְּאָמֹר: "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְיִטְהַרְתֶּם, מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם". "יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לִפְנֵיךָ ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי".

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִמְשָׁךְ שְׁלוֹם גָּדוֹל וְנִפְלָא, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם.

וַיִּתְבַּטֵּל כָּל מִיַּי נִצְחוֹן דְּסִטְרָא-אַחְרָא, וְקִנְיָאָה, וְשִׁנְיָאָה, וְקִנְטוֹר, וּמַחְלָקָת, מִמְּנֵי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל בְּנֵי עוֹלָם.

רַק יִהְיֶה אֲהָבָה וְשְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל עַמֵּי יִשְׂרָאֵל, וּבֵין כָּל הַנְּבִרָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַנְּעֻשִׁים - שְׁבָכַל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִּיעַ בְּרָכָה גְּדוֹלָה, לָנוּ, וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וּלְכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם. עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן.

⊗ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פ, ה' עז לעמו יתרו)

"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (במדבר יז, ה)

"אָמַר רַב: כָּל הַמַּחְזִיק בְּמַחְלָקַת עוֹבֵר בְּלֹאֵו, שְׁנַאֲמַר: "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (סנהדרין סי.)

שְׁנֹזְכָה תְּמִיד לְאַחַז בְּמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וַיִּהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ; וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מַחְלָקַת אֶפְלוּ בְּלֵב; וַיִּתְחַבְּרוּ כָּל הַהֶפְכִּים יַחַד, וַיִּכְלְלוּ כָּלָם בְּדַעַה אַחַת לַעֲשׂוֹת רָצוֹן הַשֵּׁם

אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מֶלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוּ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל. עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כְּלָנוּ, שְׁנֹזְכָה תְּמִיד לְאַחַז בְּמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וַיִּהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּאַמַּת, בֵּין כָּל אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ.

⊗ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צד ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עה, י'ברכנו אלקים)

"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (במדבר יז, ה)

"אָמַר רַב: כָּל הַמַּחְזִיק בְּמַחְלָקַת עוֹבֵר בְּלֹאֵו, שְׁנַאֲמַר: "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (סנהדרין סי.)

שְׁנֹזְכָה לְמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וְלִהְיוֹת תְּמִיד 'אוהב שלום וְרוֹדֵף שְׁלוֹם' - וְנֹזְכָה לְהַנְצִיל מִנִּצְחוֹן וּמַחְלָקַת

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנֵּי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וְאַזְכָּה לִהְיוֹת אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם תְּמִיד, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "סוֹר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב, בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפֵהוּ". וְאַזְכָּה בְּכַל-עֵת, לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, מְמַדַּת הַנִּצְחוֹן, וּמַחְלָקַת-דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם נִצְחוֹן וּמַחְלָקַת דְּסִטְרָא-אַחְרָא, הַנִּמְשָׁכִין מִהַדָּמִים שֶׁל הַגּוֹף שְׁעַדִּין לֹא עֹבְדוּ בָהֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְתִתֵּן לִי כַח בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַנִּיצוּצִין הַנִּפְּוֹלִין אֵלַיךְ, בְּבַחֲיַנַּת הַעֲלָאת מִיַּי-נוֹקְבִין.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד קוֹדֶשׁ-אֶרֶץ בְּרִיךְ-הוּא וְשְׁכִינְתֵּיהָ,

וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מִחֶלֶקֶת אֶפְלוּ בְּלִבִּי, בֵּין
 כָּל בְּנֵי-אָדָם, כִּי אַתָּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָךְ, וְאַתָּה מְחַבֵּר שְׁנֵי הַפָּכִים יַחַד,
 אִשׁ וַיִּם, וּבִנְפֻלְאוֹתֶיךָ הָעֲצוּמִים אַתָּה
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם.

בֵּן תַּמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל עָלֵינוּ, וְעַל כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּאֶפֶן שִׁיתְחַבְּרוּ כָּל
 הַהֶפְכִים יַחַד, בְּשְׁלוֹם גְּדוֹל וּבְאַהֲבָה

גְּדוֹלָה, וַיִּכְלְלוּ כָּלֶם בְּדַעַת אַחַת וְלִב
 אֶחָד, לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ וּלְתוֹרַתְךָ בְּאַמֶּת,
 וַיַּעֲשׂוּ כָּלֶם אַגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבֵּב שְׁלָם.

יְהוָה שְׁלוֹם, בְּרַכְנוּ בְּשְׁלוֹם, וְעַל-יַדֵּי-
 זֶה תַּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ כָּל הַבְּרָכוֹת,
 וְכָל הַהַשְׁפָּעוֹת, וְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

חֵדֶשׁ תַּמּוּז

א.

(לקוטי מוהר"ן ח"א ריז)

"ז'כרו ת'ורת מ'שה" (מלאכי ג, כב), **ראשי תבות 'תמ"ז' חסר 'וא"ו'.**

כי אז ב'תמוז' - צריכים להמשיך ה'זכרון' לתקן ה'שכחה', כי אז נתהוה ה'שכחה'.

כי על-ידי "הלוחות שנשתברו בחדש תמוז" (תענית פ"ד מ"ו), **נתהוה השכחה, כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד): "אלמלא לא נשתברו הלוחות הראשונות, לא נשתפחה תורה מישראל".**

ועל-כן חסר 'וא"ו מ'תמוז' - כי מאחר שנשתברו הלוחות, נסתלק ה'וא"ו, כי ה'לוחות' הם בחינת 'וא"ו', כמו שאמרו (בבא-בב"א יד): "הלוחות ארכן ששה ורחבן ששה".

גם "ז'מן מ'תן ת'ורתנו" ראשי-תבות 'תמ"ז', כי "בתמוז נתנו הלוחות" (יומא ד:).

וגם כ'אן חסר 'וא"ו' - מחמת שאז נשתברו הלוחות שהם בחינת 'וא"ו' כנ"ל.

ב.

(עלים-לתרופה, א חקת ראש-חדש תמוז תר"א) **והיום ראש-חדש תמוז, ראש החדש שרש התשובה** (על-פי ח"א תורה י). **'תמ"ז' ראשי-תבות: "ז'כרו ת'ורת מ'שה". 'ז'מן מ'תן ת'ורתנו'. והוא"ו חסרה - כי**

נשברו הלוחות "שארכן ורחבן וא"ו" (על-פי תורה ח"א ריז הנ"ל).

וצריכין לזכר כליזה היטב - כמו שאנו מזהרין מזאת התורה [הנ"ל] בעצמו, שהוא ראשי-תבות 'תמוז' שהוא "זכרו" וכו'. כי כל דברינו אלה, הם 'תורת משה' ממש, כי הם 'קיום-התורה'.

[ונכמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל (פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ה): הלמוד של 'דיני-התורה', נתן לנו השם-יתברך על-ידי 'משה רבנו' על-ידי השלום. והלמוד של 'קיום-התורה', נתן לנו השם-יתברך על-ידי אדמו"ר זצ"ל].

ועתה צריכין לחזר עוד הפעם ועוד הפעם וכו' וכו': זכר! זכר! היטב היטב: את כל הטובות והנפלאות שעשה השם-יתברך עמנו, מימות משה רבנו עליו-השלום, מיזם מתן-תורה עד היום הזה.

כמו שהזכירו אותנו רבותינו ז"ל הרבה על-זה, כמו שכתוב (תהלים קה, ה): "זכרו נפלאותיו אשר עשה", "זכר את יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב" וכו' (דברים ד, י), ואשר עשה עמנו בכל דור ודור על-ידי כל הצדיקים-אמתים בני עליה שבכל דור.

ובפרט אשר עשה עמנו בדור הזה, שאנו בעניותנו ועבודתנו, ותכלית תכלית שפלותנו אשר ירדנו פלאים בעוונותינו-הרבים, הפליא השם-יתברך חסדו וישועתו עמנו - להשמיענו כזאת, להזכירנו בכל-פעם, את ה' אלקינו, ואת תורתו הקדושה.

עד שגם אנחנו פלנו אלה פה היום חיים -
נוכל להזכיר עצמנו בכל פעם, בגדלת
הבורא היחיד הקדמון יתברך שמו, המשגיח
בכל עת עלינו, הצופה בכל עת להטיב
אחריתנו.

כאשר אנו רואין בכל פעם בעצם
שפלוננו, שנדמה בכל פעם:
שפמעט פמעט אפס תקוה חסוֹשֶׁלוֹם,
בבחינת (איכה ג, יח-כא): "ואמר אבד נצחי
ותוהלתי מה וכו', זאת אשיב אל לבי על פן
אוהיל, חסדי ה' בי לא תמנו בי לא כלו
רחמיו".

וכמו שאנו אומרים שלשה פעמים בכל
יום: "ועל נסיד שבכל יום עמנו
וכו', הטוב בי לא כלו רחמיה וכו'".

ותאמין באמונה שלמה בני חביבי המדות
לבבי: שגם עליך נאמרו כל
הדברים האלה וכו'.

רק חזק ואמץ מאד מאד, לשמח נפשך
בכל מה שתוכל, ולהפך כל היגון
ואנחה, וכל מיני מרה-שחורה ועצבות
ודאגות, להפך הכל לשמחה - בי אהי-על-
פי-כן אני יודע: ש'תמוז' ראי-תבות
"ז'כרו תורת מ'שה".

וכפי מעט מעט השעור שבלבי מזה -
צריכין-לומר גם על דבור הקדוש
הזה: "אלמלא לא אתינא לעלמא, אלמלא
למשמע דא, די"!

כי הוא נוגע ל'תקון חטא-העגל', לתקן
'פגם שבירת-לוהות', שהמשיכו
'שכחה' בעולם - שמשם כל הצרות בגוף
ונפש וממון שסובלין בגלות הפור הארץ
הזה. ועקר הוא צרות הנפש, בפרט כמו
שיודע כל אחד בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו.

אבל "לא דבר ריק הוא" (על-פי דברים לב,
מז): אשר הפליא חסדו עמנו, להאיר
עינינו בחדושי תורתו-הקדושה.

שבכלם הראה לנו, ורמז לנו היטב היטב:
שעדין לא עזב חסדו מעמנו,
ועדין השם-יתברך עמי ועמך בפרטיות, ועם
כלנו.

כי גלה לנו "תורת חסד" שלא נשמע
מעולם. שכל דבור יכול להחיות גם
אותך וגם כל הגרועים ביותר וכו'.

לקוטי תפלות

חדש תמוז

– תפלות בענין 'זכרון דקדושה' –

(לפי התורה ח"א ריז הנ"ל: "שבחדש תמוז צריכין להמשיך הזכרון")

חוסה עליך, ושמר את הזכרון היטב,
שתזכר תמיד בכל יום בעלמא-
דאתי, ולא תשכח, והדבק מחשבתך
בעלמא-דאתי, ואל יזוז זכרון עלמא-
דאתי מרעיונך.

הסתכל על עצמך היטב היטב, וישב
דעתך באמת-לאמתו, וזכור
ותן ללבך: מה תעשה באחריתך, בעת
יבא קצף כהרף-עין.

צר לי עליך אחי, הקיצה אחי משנת
פתיותך, וחמל על נפשך, "וזכר את
בוראיך בימי בחורותיך".

ובבן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, להפיל תחנתי לפני
רחמיך-האמתיים, ולשא עיני לחסדיך
העצומים.

שתזכני לשמר את הזכרון הזה היטב,
שאזכר תמיד בעלמא-דאתי,

❁ [א] לקוטי-תפלות ח"א נד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, זינהי מקץ - זכרון)

"אזכרה נגינתי בלילה, עם לבבי
אשיחה ויחפש רוחי. זכרתי
בלילה שמך יהוה, ואשמרה תורתך.
אזכור מעללי יוה, פי אזכרה מקדם
פלאך. זכרתי ימים מקדם, הגיתי בכל
פעלך, במעשה ידיך אשוחח. בהתעטף
עלי נפשי, את יהוה זכרתי. זכור תזכור,
ותשוח עלי נפשי".

ואען ואומר לנפשי: זכור אל תשכח
שיש עלמא-דאתי, ואין שום
קביעות בזה העולם, פי העולם-הזה
עובר כהרף-עין, כצל עובר, וכאבק
פורח, וכענן כלה, וכרוח נושבת,
וכחלום יעוף, ועקר החיים ועקר
הקביעות דירה של האדם, הוא רק
בעלמא-דאתי.

וְלֹא־דַבְּקָא מַחֲשַׁבְתִּי רַק בְּעִלְמָא־דְּאֲתִי
בְּכָל־וּבְפָרְט.

וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם בְּהַקִּיצִי מִשְׁנָתִי, תַּכְּף
וּמִיד כְּשֶׁאֶפְתַּח אֶת עֵינַי, אֲזַכֶּה
לְזַכֵּר מִיָּד בְּעוֹלָם־הַבָּא, שֶׁהוּא עוֹלָם
הָעוֹמֵד וְהַקָּיִם לְעַד וּלְנֹצַח נֹצְחִים,
וְהָעוֹלָם־הַזֶּה הוּא הַבֵּל וְרִיק, הַבֵּל הַבָּלִים
אֵין בּוֹ מִמֶּשׁ, "הַבֵּל גִּדְף, הַבֵּל הַבָּלִים
הַכֹּל הַבֵּל".

וְאֵין שׁוֹם יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ
שִׁיעֲמַל בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם־הַזֶּה, וְאֵין
שׁוֹם תַּכְלִית וְטוֹב בְּעוֹלָם, כִּי אִם לְרַדְף
תְּמִיד לְהַשִּׁיג הָעוֹלָם־הַבָּא. וְתִזְכְּנִי
שְׂאֲזַכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב בְּכַח הַזְכָּרוֹן־דְּקִדְקָתָהּ.

הַצִּילֵנִי וְשִׁמְרֵנִי מִרַע־עֵין הַמַּבִּיא לְיַדִּי
שְׂכָחָה, שְׂכָחָה, שֶׁהִיא מִיתַת הַלֵּב,
שְׂבִירַת לֵב, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "נִשְׁכַּחְתִּי כְּמַת
מִלֵּב הָיִיתִי כְּכֹלִי אוֹבֵד". עֲזָרֵנִי שְׂלֹא
אֶשְׁכַּח אֶת עוֹלְמִי הַנּוֹצְחִי וְהַקָּיִם לְעַד.

חַוֶּסְהָ עָלַי כְּרַב רַחֲמֶיךָ, כְּרַב יְשׁוּעָתְךָ,
כְּרַב טוֹבוֹתֶיךָ, כְּרַב הַצְּלוֹתֶיךָ.
יְהִמוּ מַעֲיָךְ עָלַי, עַל גִּרְדָּף כְּמִנִּי, עַל חֶסֶר
דַּעָה, חֶסֶר עֲצָה כְּמִנִּי. אַמְץ וְחַזַּק אֶת
לִבִּי בִּירְאָתְךָ וְעִבּוֹדְתְךָ.

וְזַכְּנִי, שְׂאֲשִׁים אֶל לְבִי, וְאֲזַכֵּר הַיֵּטֵב
בְּלִבִּי וּבִדְעָתִי תְּמִיד, אֶת הַתַּכְלִית
הָאֲחֵרוֹן. וְאֲזַכֶּה לְדַבֵּק מַחֲשַׁבְתִּי וּלְכַבֵּי
תְּמִיד, בְּעִלְמָא־דְּאֲתִי.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַבּוֹשָׁה
שִׁיְהִיָּה בְּעִלְמָא־דְּאֲתִי, עַל מִי שְׂלֹא
קִשַׁט עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם־הַזֶּה, וְהוּא אֲבִדָּה

שְׂאִינָה חוֹזֶרֶת לְעוֹלָם, כִּי שָׁם אֵין מַעֲשֵׂה
וְחֲשַׁבּוֹן מוֹעִיל כָּלֵל, כִּי "מִי שְׂלֹא טָרַח
בְּעָרֵב־שַׁבָּת, מָה יֵאָכֵל בְּשַׁבָּת". "מַעֲוֹת
לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא יוֹכֵל
לְהַמְנוֹת". וְאֵין מוֹעִיל שָׁם שׁוֹם רַחֲמָנוֹת
בְּעוֹלָם.

זַכְּנִי עֲתָה בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂאֲזַכֶּה לְזַכֵּר עֲתָה
בְּעוֹלָם־הַזֶּה, אֶת הָעוֹלָם־הַבָּא
תְּמִיד, וְאֵל יִלְיָזוּ מֵעֵינַי, וְלֹא אֶסוּר
מִדְּעָתִי, זְכָרוֹן הָעוֹלָם־הַבָּא תְּמִיד, בְּאֶפֶן
שְׂאֲזַכֶּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלֶיךָ
בְּאַמְתִּי, וְאֲזַכֶּה לְתַקֵּן בְּחַיֵּי אֶת כָּל אֲשֶׁר
שַׁחַתְתִּי, בְּשׁוּגַג וּבְמִזִּיד בְּאַנְס וּבְרָצוֹן.

אָבִינוּ שְׂבַשְׂמִים, מִלֵּא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ
בְּרַחֲמִים, וְהַצִּילֵנוּ מִכַּח־
הַמְדָּמָה, וּמִמִּיתַת הַלֵּב, וּמִשְׂכָּחָה, וּמִרַע־
עֵין בְּכָל הַבְּחִינּוֹת.

וְזַכְּנֵנוּ לְזַכָּרוֹן־דְּקִדְקָתָהּ, שְׂנִזְכֶּה תְּמִיד
לְדַבֵּק מַחֲשַׁבְתָּנוּ בְּעִלְמָא־דְּאֲתִי,
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, בְּכָל־
וּבְפָרְט, וְלֹא נֶאֱבַד אֶת עוֹלְמָנוּ חֶסֶד־וְשְׁלוֹם
בְּחַנּוּם.

וְנִזְכֹּר "אֶת יְמֵי הַחֲשָׁף, כִּי הִרְבָּה יְהִיו
כָּל שְׂבָא הַבֵּל". וְנִזְכֹּר אֶת
בוֹרְאָנוּ בִּימֵי בַחֲרוּתֵינוּ, "עַד אֲשֶׁר לֹא
תַחֲשָׁף הַשֶּׁמֶשׁ, וְהָאוֹר, וְהַיָּרֵחַ,
וְהַפּוֹכְכִים, וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר הַגִּשָּׁם".

וְנִזְכֹּחַ לְזַכֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת,
וְלֹא נִשְׁכַּח דְּבַר מִמִּשְׁנַתָּנוּ. וְלֹא
נִשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵינוּ וְאֲשֶׁר
שָׁמְעוּ אָזְנֵינוּ מִפִּי חֲכָמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים.

⊗ [ב] לקוטי-תפלות ח"א קלא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצב, 'מעלת דבור אמת של הצדיק')

רחם עלי למען שמך, וזכני לזכרון
אמת דקדושה, לזכר היטב את כל
דברי התורה-הקדושה.

ותזכני להתמיד בלמודי היטב, להגות
בתורתך הקדושה יומם ולילה,
ולחזר כל דבר מאה פעמים ואחד.

באופן שאזכר תמיד את כל דבור, וכל
חדוש, וכל טעם ועצה, אשר
גלית לנו בתורתך הקדושה, המלאה
עצות ואורות קדושות ונוראות, ולזכרם
היטב בכח הזכרון שלי יפה כל ימי חיי
עד עולם, עד היום אשר תאספני אליך
בשלום.

ואזכה לבא לשם, עם כל דברי
התורה, שיהיה קשור, וחקוק,
וכלול, ונאחד, בשכלי ונשמתי, כל דברי
התורה שבכתב ושבעל-פה.

ואזכה ברחמיה, להיות בכלל יראיך
עוסקי תורתך' שנאמר עליהם:
"אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו".

ונזכר בעלמא-דאתי תמיד, עד אשר נזכה
לשוב אליך באמת, ולהיות כרצונך הטוב
תמיד.

וזכר לנו יהוה אלהינו את ברית
אבותינו, וקיים לנו מקרא שכתוב:
"וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי
יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר,
והארץ אזכר".

ונאמר: "וזכרתי להם ברית ראשונים
אשר הוצאתי אותם מארץ
מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים
אני יהוה".

ונאמר: "זכרתי לך חסד נעורייך,
אהבת כלולותיך, לכתך אחרי
במדבר, בארץ לא זרועה".

ונאמר: "הבן יקיר לי אפרים, אם ילד
שעשועים, כי מדי דברי בו
זכור אזכרנו עוד, על פן המו מעי לו,
רחם ארחמנו נאם יהוה".

"זכר רחמיה יהוה וחסדיך פי מעולם
המה. חטאת נעורי ופשעי אל
תזכר, כחסדיך זכר לי אתה למען טובך
יהוה".

